

Sveučilišni glasnik

Glas Slavonije

poseban prilog

21. svibnja 2021.

broj 69

TEMA BROJA

DODIJELJENE STIPENDIJE REDOVITIM STUDENTIMA SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU U AKADEMSKOJ GODINI 2020./2021.

PIXSELL

str. 8

ODRŽANA IZLOŽBA RADOVA PRISTIGLIH U OKVIRU NATJEČAJA ZA IDEJNO ARHITEKTONSKO RJEŠENJE ZNANSTVENO-ISTRAŽIVAČKOG CENTRA ELEKTROTEHNIKE I RAČUNARSTVA U OSIJEKU

str. 6

Razgovor Dr. sc. Vera Blažević Krezić

Naši su čirilometodijanci 19. stoljeća zaslužili kolati suvremenim znanstvenoistraživačkim krvotokom

str. 7

Kampanja Lajkaj Unios

str. 9

Potvrda izbora sveučilišnih nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje redovitih profesora:

Senat je potvrdio izbor dva redovita profesora, jednog u trajnom zvanju i jednog u prvom izboru kako slijedi:

1. Prof. dr. sc. Miro Gardaš iz znanstvenog područja Društvenih znanosti, znanstvenog polja pravo na Pravnom fakultetu Osijek (trajno zvanje)

2. Izv. prof. dr. sc. Jelena Lakuš iz znanstvenog područja Društvenih znanosti, znanstvenog polja Informacijske i komunikacijske znanosti na Filozofskom fakultetu Osijek (prvi izbor)

Potvrda izbora dekana na znanstveno-nastavnim sastavnicima za mandatno razdoblje 2021.-2025.

Senat je potvrdio izbor dva dekana na znanstveno-nastavnim sastavnicama kako slijedi:

1. Izv. prof. dr. sc. Tomislav Matić na Fakultetu elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek

Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek dostavio je 18. ožujka 2021. godine Senatu zahtjev za potvrdu izbora dekana za mandatno razdoblje 2021.-2025. Odbor za statutarnu i pravnu pitanja kao ovlašteno tijelo Senata je 19. travnja 2021. godine razmotrio proceduru postupka izbora dekana i priloženu dokumentaciju zaključio da je postupak izbora dekana na Fakultetu elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek provedeo Fakultetsko vijeće u skladu s člankom 92., 93., 94.i 95. Statuta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, pročišćeni tekst i sukladno članku 27., 28. i 29. Statuta Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija,

Na temelju zapisnika Izborne sjednice održane 16. ožujka utvrđeno je da su u postupku izbora dekana bila dva kandidata, i to: prof. dr. sc. Kruma Milicević, redoviti profesor i izv. prof. dr. sc. Tomislav Matić, izvanredni profesor. Na Izbornoj sjednici od ukupnog broja članova Fakultetskog vijeća - 68 članova, nazočno je bilo 68 članova. Nakon provedenog tajnog glasanja utvrđeno je da su u kandidati dobili sljedeći broj glasova: izv. prof. dr. sc. Tomislav Matić - 36 glasova i prof. dr. sc. Kruma Milicević - 31 glas i glasacki listić bio je nevažeći. Slijedom navedenog izv. prof. dr. sc. Tomislav Matić je natpolovičnom većinom glasova članova Fakultetskog vijeća izabran za dekanu, stoga je Senat potvrdio izbor izv. prof. dr. sc. Tomislava Matića, za dekanu Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija za mandatno razdoblje 2021.-2025.

2. Prof. dr. sc. Boris Crnković Ekonomski fakultet u Osijeku

Ekonomski fakultet u Osijeku dostavio je 25. ožujka 2021. godine Senatu zahtjev za potvrdu izbora dekana za mandatno razdoblje 2021.-2025. i. Odbor za statutarnu i pravnu pitanja kao ovlašteno tijelo Senata je 19. travnja 2021. godine razmotrio proceduru postupka izbora dekana i priloženu dokumentaciju zaključio da je postupak izbora dekana na Ekonomskom fakultetu provedeo Fakultetsko vijeće u skladu s člankom 92., 93. i 94. Statuta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, pročišćeni tekst i sukladno , sukladno članku 21. 22. i 23. Statuta Ekonomskog fakulteta u Osijeku, pročišćeni tekst.

Iz Zapisnika Izborne sjednice Fakultetskog vijeća održane 16. ožujka 2021. godine vidljivo je da je u postupku izbora dekana bio jedan kandidat, prof. dr. sc. Boris Crnković, redoviti profesor te dekan u tekućem mandatu i da je od ukupno 61 člana Fakultetskog vijeća tajnom glasanju pristupilo 53 člana Fakultetskog vijeća i bilo je 6 nevažećih glasackih listića i kandidat prof. dr. sc. Boris Crnković je dobio 47 glasova odnosno natpolovičnom većinom članova Fakultetskog vijeća izabran je za dekanu, stoga je Senat potvrdio izbor prof. dr. sc. Boris Crnkovića za dekanu Ekonomskog fakulteta za mandatno razdoblje 2021.-2025.

Ustroj novih studija:

Senat je na temelju provedenog postupka vrednovanja studijskih programa donio odluke o ustroju novih stručnih i sveučilišnih studija kako slijedi:

1. Preddiplomski stručni studiji Računarstvo u Vinkovcima na Fakultetu elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek

2. Poslijediplomski specijalistički studij Poslovno pravo i poslovne transakcije na Pravnom fakultetu Osijek

3. Poslijediplomski specijalistički studij Inovacije u proizvodnji hrane na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu Osijek

Davanje suglasnosti na Statut Kineziološkog fakulteta Osijek

Odbor za statutarna i pravna pitanja je na sjednici održanoj 19. travnja 2021. godine razmatrao Statut Kineziološkog fakulteta Osijek, koji je na prijedlog privremene dekanice Kineziološkog fakulteta Osijek donjeli privremeno Fakultetsko vijeće Kineziološkog fakulteta 13. travnja 2021. godine. Navedeni Statut je novi Statut, jer je Kineziološki fakultet nova znanstveno-nastavna sastavnica Sveučilišta, osnovan Odlukom Senata 27. svibnja 2020. godine i dosada je imao privremeni Statut. Statut Kineziološkog fakulteta je u skladu s Statutom Sveučilišta i sadrži sve odredbe kojima se pobliže uređuju ustrojstvo i djelatnost Kineziološkog fakulteta Osijek, ovlasti i način odlučivanja fakultetskih tijela, ustrojavanje i izvođenje sveučilišnih studija, status nastavnika, znanstvenika, suradnika i drugih zaplenika, status studenata i druga pitanja značajna za Kineziološki fakultet, konstituiranje Fakultetskog vijeća, izbor dekana i donošenje

7. SJEDNICA SENATA SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU ODRŽANA 28. TRAVNJA 2021. GODINE

prof. dr. sc. Miro Gardaš

prof. dr. sc. Jelena Lakuš

izv. prof. dr. sc. Tomislav Matić

prof. dr. sc. Boris Crnković

GOKOMIC

Statuta sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Slijedom navedenog Senat je donio Odluku o davanju sukladnosti na novi Statut Kineziološkog fakulteta Osijek.

Sveučilišno izdavaštvo

Na prijedlog Odbora za izdavačku djelatnost Senat je donio odluku o davanju suglasnosti za tiskanje i izdavanje sveučilišnog priručnika, udžbenika i znanstvene monografije kako slijedi:

● „Održivi razvoj – odabrani pojmovi“, sveučilišni priručnik autora prof. dr. sc. Darka Kiša, izv. prof. dr. sc. Sanje Kalambre, doc. dr. sc. Aleksandra Racza, doc. dr. sc. Daria Brdarica i Nives Jovičić, pred. - Fakultet agrobiotehničkih znanosti u Osijeku.

● „Multidisciplinarni pristup vrtoglavicama“, sveučilišni udžbenik urednika dr. sc. Alena Sekela, izv. prof. dr. sc. Siniše Maslove i prof. dr. sc. Silve Butković Solo - Medicinski fakultet Osijek.

● „Regionalni razvoj i neravnoteže u Republici Hrvatskoj“, znanstvena monografija autorka doc. dr. sc. Katarina Marošević - Pravni fakultet Osijek.

Davanje pokroviteljstva 7. Hrvatskih sintaktičkih dana na Filozofskom fakultetu Osijek (11. - 13. studenoga 2021.)

Senat je donio Odluku o prihvatanju pokroviteljstva 7. Hrvatskih sintaktičkih dana koji će se održati na Filozofskom fakultetu Osijek od 11. do 13. studenog 2021. godine. Organizatori Skupa su Filozofski fakultet Osijek i Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje. Znanstveni skup Hrvatski sintaktički dan je mjesto za predstavljanje i iznošenje različitih sintaktičkih shvaćanja i modela primjenjivih za hrvatski jezik ili u komparativnim opisima hrvatskoga i drugih jezika, a isto tako je i mjesto za susretanje, upoznavanje i razmjenu istaknuta stručnjaka koji se bave sintaksom i u protekloj razdoblju održava se svake druge godine na Filozofskom fakultetu.

Prijedlog za dodjelu nagrade „Adolfo Veber Tkalčević“ za 2021. godinu

Na prijedlog Organizacijskog odbora međunarodnog znanstvenog skupa (u daljem tekstu: predlagatelj) od 23. ožujka 2021. godine Povjerenstvo za dodjelu priznanja „Adolfo Veber Tkalčević“ u sastavu: prof. dr. Irena Zovko Divković, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, predsjednica i članovi prof. dr. Gabrijela Buljan, Filozofski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, dr. sc. Kristina Strkalj Despot, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje Zagreb, doc. dr. Nikolina Pašalić, Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci i doc. dr. Maja Batinić Angster, Sveučilište u Zadru uputilo je Odboru za priznanja Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku prijedlog s obrazloženjem za dodjelu Plakete Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku „Adolfo Veber Tkalčević“ prof. dr. sc. Branimiru Belaju za kao znak javnog priznanja za njegov istaknut rad i dosadašnji doprinos na razvijanju, tumačenju, promicanju i proučavanju pitanja iz sintakse hrvatskoga jezika, ali i kao potčaj za daljnji rad. Odbor za priznanje Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 20. travnja 2021. godine razmatrao je navedeni prijedlog i utvrdio da su ispunjeni uvjeti sukladno Pravilniku o priznanjima Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, te jednoglasno prihvatio prijedlog. Senat je na temelju iznesenog donio Odluku o dodjeli Plakete Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku „Adolfo Veber Tkalčević“.

Prijedlog za dodjelu Rektorove nagrade za akademsku 2019./2020. godinu

Rektor Sveučilišta nagraduje za prethodnu akademsku godinu 2019./2020. po dva studenta sa znanstveno-nastavnim i umjetničko-znanstveno-nastavne sastavnice Sveučilišta. Rektorova nagrada se dodjeljuje za najbolje seminarске radove, stručne radove ili umjet-

smajera u Osijeku za sudjelovanje na 17. Zimskoj školi fizike za učenike osnovnih škola.

30. IVAN KOVAC, student I. godine diplomskog sveučilišnog studija Fizike i informatike na Odjelu za fiziku Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, za postignut uspjeh na studiju, prosjek ocjena 4,667.

31. STJEPAN ŠARIĆ I MARIJA TERIĆ, studenti I. godine diplomskog sveučilišnog studija Kemije na Odjelu za kemiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, za izvrstan seminarski rad iz predmeta Kemija čvrstog stanja, pod naslovom "Metode priprave tankih filmova".

32. MARTINA JAKOVLJEVIĆ, studentica I. godine diplomskog sveučilišnog studija Kemije na Odjelu za kemiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, za izvrstan seminarski rad iz predmeta Analitička kemija okoliša, pod naslovom "Obnovljivi izvori energije".

33. NATAŠA UJIĆ, studentica III. godine preddiplomskog sveučilišnog studija Matematike na Odjelu za matematiku Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, za izvrstan seminarski rad iz predmeta Statistički praktikum, pod naslovom "Utjecaj čimbenika na razvijanje koronarne bolesti Južne Afrike".

34. MAGDALENA NEDIĆ, studentica I. godine diplomskog sveučilišnog studija Matematike, smjer Matematika i računarstvo na Odjelu za matematiku Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, za izvrstan seminarski rad iz predmeta Statistički praktikum, pod naslovom "Testiranje stereotipa o ljevacima".

Dodataj studentskih stipendija i potpora Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku za akademsku 2020./2021. godinu

14. SARA IVOŠ, studentica III. godine preddiplomskog sveučilišnog studija Arhitekture i urbanizma, smjer općini na Građevinskom i arhitektonskom fakultetu Osijek, za izvrstan seminarski rad iz predmeta Urbanističko-arkitektonski studio - završni rad, pod naslovom „Idejni arhitektonski projekt poslovne zgrade“.

15. LUCIJA TICA, studentica I. godine integriranog preddiplomskog sveučilišnog Filozofsko-teološkog studija na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu, za odgojno i obrazovno znanosti (zamjenik člana: doc. dr. sc. Ivica Raguz), redoviti profesor Katoličkog bogoslovog fakulteta u Đakovu (zamjenik člana: doc. dr. sc. Gordana Lesinger docentica Filozofskog fakulteta),

17. ENA CRNOVAC, studentica III. godine preddiplomskog sveučilišnog studija Kineziologija, usmjerjeno Kineziološka rekreacija na Kineziološkom fakultetu Osijek, za stručni rad, pod naslovom „Gender differences in sport and recreational preferences among university students“.

18. JOSIP GABELICA, student I. godine diplomskog sveučilišnog studija Zootehnik, smjer Hranidbe domaćih životinja na Fakultetu agrobiotehničkih znanosti Osijek, za izvrstan seminarski rad iz predmeta Natjecaju za dodjelu studentskih stipendija i potpora Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

19. IVANA MIKIĆ, studentica VI. godine integriranog preddiplomskog sveučilišnog studija Medicine na Medicinskom fakultetu Osijek, za postignut uspjeh na studiju, prosjek ocjena 4,95.

20. EMANUELA GABELOVIC, studentica II. godine diplomskog sveučilišnog studija Kineziološku edukaciju na Kineziološkom fakultetu Osijek, za postignut uspjeh na studiju, prosjek ocjena 4,81.

21. ANA CRNOLIC, studentica IV. godine integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija Pravo na Pravnom fakultetu Osijek, za izvrstan seminarski rad iz predmeta Kriminalističkih znanosti Osijek, za izvrstan seminarski rad iz predmeta Konjogostvo I, pod naslovom „Kako se ponaša konjički svijet u doba pandemije koronavirusa?“

22. ANDRA MIHELČIĆ, DAMIAN SVIRAC I VALENTIN ŠIMUNDIĆ, studenti II. godine diplomskog sveučilišnog studija Računarstvo, izborni blok DRB - Robotika i umjetna inteligencija na Fakultetu elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek, za izvrstan stručni rad u sklopu projekta „Humans Detected by Robots“, pod naslovom „Sigurnosni sustav za industrijske robe zasnovan na prepoznavanju ljudi pomoći RGB-D kamere i umjetne inteligencije“.

23. IVANKA MADUNA, studentica VI. godine integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija Medicina na Medicinskom fakultetu Osijek, za postignut uspjeh na studiju, prosjek ocjena 4,94.

24. ANJA ŠKALIC, studentica IV. godine integriranog preddiplomskog i diplomskog sveu

PROJEKTI HRVATSKE ZAKLADE ZA ZNANOST

PREDSTAVLJAMO USPOSTAVNE I ISTRAŽIVAČKE PROJEKTE HRVATSKE ZAKLADE ZA ZNANOST

FILOZOFSKI FAKULTET OSIJEK

STRUČNO USAVRŠAVANJE UČITELJA U FUNKCIJI UNAPREĐENJA REZULTATA UČENJA UČENIKA OSNOVNE ŠKOLE U PRIRODOSLOVNOM I MATEMATICKOM PODRUČJU (SURFPRIMA)

- Nositelj projekta: Filozofski fakultet Osijek
- Voditelj projekta: izv. prof. dr. sc. Branko Bognar
- Vrijednost projekta: 614.479,00 kuna
- Razdoblje trajanja provedbe projekta: 1. 12. 2018. - 30. 8. 2023.
- Izvor finansiranja: Hrvatska zaklada za znanost; Istraživački projekt IP-2018-01-8363

Opis projekta

Prema rezultatima međunarodnog ispitivanja znanja i vještina petnaestogodišnjih učenika PISA, hrvatski učenici postižu niže rezultate od projekta području čitalačke, prirodoslovne i matematičke pismenosti. Takvi rezultati mogu se promijeniti unapređenjem metodičkih kompetencija učitelja. Kompetencije učitelja ne mogu se razviti slučajno, već se to može postići u strukturiranim obrazovnim uvjetima. No programi stručnog usavršavanja koji se ostvaruju kao dio cijelogodišnjeg učitelja nisu ujek organizirani tako da dovode do pozitivnih promjena u nastavi koje mogu unaprediti učeničku postignutu. Lako međunarodna iskustva drugih istraživača mogu poslužiti kao vodič prilikom osmišljavanja vlastitoga programa stručnog usavršavanja, nije moguće preuzeti gotova rješenja i primijeniti ih u našem obrazovnom sustavu. Stoga je istraživački tim pod vodstvom izv. prof. dr. sc. Branka Bognara započeo projekt Stručno

usavršavanje učitelja u funkciji unapređenja rezultata učenja učenika osnovne škole u prirodoslovnom i matematičkom području (SURFPRIMA). Istraživački tim okuplja znanstvenike i stručnjake s Osijeka za pedagogiju Filozofskog fakulteta Osijek, Odjela za matematiku, Odjela za biologiju, Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti, Agencije za odgoj i obrazovanje, Učiteljskog fakulteta Zagreb i Sveučilišta u Slavonskom Brodu te učitelje matematike i biologije. Pritom je određen zajednički cilj - osmislići kvalitetan model stručnog usavršavanja učitelja matematike i biologije koji može doprinijeti boljim rezultatima učenja učenika. Projekt je podijeljen na četiri faze. U prvoj smo fazi na temelju sustavnih pregleda relevantnih istraživanja utvrdili značajne kvalitetne i učinkovite stručnog usavršavanja i prema njima osmisili program struč-

nog usavršavanja učitelja biologije i matematike uskladen s hrvatskim odgjeno-obrazovnim sustavom. U drugoj, trenutnoj, fazi ostvarujemo i unapređujemo osmisleni model stručnog usavršavanja učitelja putem online aplikacije Zoom. Na taj način učitelji sudjeluju u teorijskim i praktičnim radionicama o značajima kvalitetne i učinkovite nastave matematike i biologije koji su ilustrirani videoprimjerima njihove nastave. Online učenje učitelja pokazalo se kao odgovarajuća mogućnost za vremenski i prostorno fleksibilno učenje. Ovo vrijeme nesigurnosti i krize prepoznamo smršišem na kojima možemo odgovoriti provedbom akcijskih istraživanja upravo zato što je njihova temeljna postava kreativno rješavanje neplaniрanih problema i unaprjeđenje postojeće prakse. Bez obzira na situaciju koja je ograničila učitelje na učionici, učitelji su se našli u središtu zanimanja brojnih zemalja. Međutim, ekonomski rast temeljen na potrošnji fosilnih goriva, nerazumljivo je prevelikoj eksploataciji prirodnih resursa, uključujući i nerazumno korištenje energije, stvara i brojne nejednakosti, posebice one povezane s okolišem. Tačke su, primjerice, prekomjerne emisije ugljičnog dioksida i emisije drugih stakleničkih plinova (GHG) koje vode globalnom zagrijavanju, klimatskim promjenama i iscrpljivanju prirodnih resursa. U končnjici, vode značajnim oštećenjima ekonomskog, društvenog i ekološkog sustava te postaju ograničenje budućeg ekonomskog rasta i društvenog progresa. Rješavanju tog izazova

EKONOMSKI FAKULTET U OSIJEKU

EKONOMSKI IZAZOVI TRANZICIJE PREMA NISKOUGLIJCNU RASTU

- Nositelj projekta: Ekonomski fakultet u Osijeku <http://www.efos.unios.hr/einura/>
- Voditelj projekta: prof. dr. sc. Dula Borozan
- Istraživači: prof. dr. sc. Dula Borozan, prof. dr. sc. Sanja Pfeifer, prof. dr. sc. Nela Vlahinić Lenz, izv. prof. dr. sc. Dubravka Pekanov Starčević, mr. sc. Sofija Turjak, Ana Žrnici, univ. spec. oec.
- Vrijednost projekta: 367.209,10 kuna
- Razdoblje trajanja provedbe projekta: 48 mjeseci
- Izvor finansiranja: Hrvatska zaklada za znanost, Istraživački projekt IP-2020-02-1018

Niskougljični ekonomski imperativ

Ekonomska rast stvara brojne koristi poput poboljšanoga životnog standarda i javnih usluga, smanjenja nezaposlenosti i siromaštva. Stoga ne čudi što se nalazi u središtu zanimanja brojnih zemalja. Međutim, ekonomski rast temeljen na potrošnji fosilnih goriva, nerazumljivo je prevelikoj eksploataciji prirodnih resursa, uključujući i nerazumno korištenje energije, stvara i brojne nejednakosti, posebice one povezane s okolišem. Tačke su, primjerice, prekomjerne emisije ugljičnog dioksida i emisije drugih stakleničkih plinova (GHG) koje vode globalnom zagrijavanju, klimatskim promjenama i iscrpljivanju prirodnih resursa. U končnjici, vode značajnim oštećenjima ekonomskog, društvenog i ekološkog sustava te postaju ograničenje budućeg ekonomskog rasta i društvenog progresa. Rješavanju tog izazova

NABIJENA ZEMLJA ZA MODELIRANJE I NORMIZACIJU U POTRESNOU AKTIVNIM PODRUČJIMA

Projektni tim

GRAĐEVINSKI I ARHITEKTONSKI FAKULTET OSIJEK

U drugoj će etapi biti ispitana i otpornost zidova od nabijene zemlje na djelovanje simuliranog potresnog opterećenja. U trećoj će etapi biti ispitana otpornost zemljanih modela kuća na djelovanje umjetnih zapisa potresa primjenom potresnog stola u Laboratoriju za potresna ispitivanja u Žrnovnici, nedaleko od Splita. Tačka eksperimentalna ispitivanja građevinskoj će struci dati uvid u nosivost i mehaničke slomne zemljanih zidova, a time i pokazatelje kritičnih mjesti u postoećoj zemljanoj arhitekturi u potresno aktivnim područjima. Projektni tim će doc. dr. sc. Ivan Kraus, dr. sc. Jelena Kaluder te doktorante Mihaela Domazetović, Luciju Kraus i Ana Perić s Građevinskog i arhitektonskog fakulteta Osijek, doc. dr. sc. Darija Ilić i doc. dr. sc. Ivana Varga s Fakultetu agrobiotehničkih znanosti Osijek te doc. dr. sc. Paulina Krolo s Građevinskom fakultetom u Rijeci. Sve su to znanstvenici s istaknutom koj su stečeli boravcima u istraživačkim centrima u Sloveniji, Njemačkoj i SAD-u, radom u struci te radom u tehničkim odborima pri Hrvatskom zavodu za norme. Članovi su se istraživačkog tima do danas bavili unaprijeđivanjem postojjećih metoda proračuna konstrukcija na potresu, kulturnom baštinstvu i istraživanjima u polju geoteknike i biotehnike te toplinskih svojstava građevina.

Projekt je RE-forMS bit će proveden kroz tri uzastopne etape. U prvoj će etapi biti ispitana svojstva tradicijskih i inoviranih zemljanih kuća. Stoga će se u okviru projekta istražiti nosivost i otpornost nabijene zemlje na vanjska djelovanja poput snijega, vjetra i potresa koji se bi opravdala njihova sigurnost i uporabivost. Međutim, u potpunosti se očekuje da se u drugoj etapi istražuju konstrukcije učinkovitije u rekonstrukciji postojećih građevina. U trećoj će etapi biti ispitana i otpornost zemljanih kuća na djelovanje umjetnih zapisa potresa primjenom potresnog stola u Laboratoriju za potresna ispitivanja u Žrnovnici, nedaleko od Splita. Tačka eksperimentalna ispitivanja građevinskoj će struci dati uvid u nosivost i mehaničke slomne zemljanih zidova, a time i pokazatelje kritičnih mjesti u postoećoj zemljanoj arhitekturi u potresno aktivnim područjima. Projektni

Opis projekta

Zemljane kuće rješavaju pitanje stanovanja za oko 30 % svjetske populacije. Iako prisutne u Hrvatskoj, takve su kuće često napuštene, a kao domovi za moderno stanovanje zaobilaze se zbog povizivanja sa siromaštvom. Unatoč tomu, dostupni dokazi određuju baranjske zemljane kuće као najbolja ostvarenja hrvatskog ruralnog graditeljstva, a hrvatske tradicijske zemljane kuće navode kao narodno bogatstvo jer utjelovljuju autentičnost. Međutim, u Hrvatskoj ne postoje norme za projektiranje zemljanih konstrukcija ni smjernice koje bi omogućile sanaciju postojećih zemljanih kuća. Stoga su sve aktivnosti u okviru projekta RE-forMS usmjerenе na očuvanje tradicijskih kuća od nabijene zemlje, poticanje ekološkog građenja te izradu preporuka i smjernica za projektiranje kuća od nabijene zemlje u potresnim područjima, sve u cilju osiguranja sigurnog i zdravog života.

Moderne građevine zahtijevaju materijale poput betona i čelika koji se dobivaju rudarenjem, miniranjem ili drugim aktivnostima. Takve aktivnosti stete okolišu, a često i ljudskom zdravlju. Sastavne materijale betonske kuće gotovo je nemoguće razložiti u izvorne elemente. Osim toga, za rušenje betonskih konstrukcija potrebna je graditi od lokalno dostupnog materijala koristeći se jednostavnim tehnologijama, a trajnim napuštanjem takvih kuća nosive je ideje da u cijelosti moguće reciklirati i vrati u prirodu. Stoga se može reći da zemljane kuće izvrsno pođupiru ekološko i održivo građenje. Modernizacija utječe na stanje i uporabu tradicijske seoske cijeline. Zbog toga su mnoga sela napuštena i ostavljena na milost i nemilost zubu vremena. Međutim, danas se ova oživljavaju trenutno etnoturizmu u cilju očuvanja autentične tradicijske arhitekture koju turistički privlači resursa. To je pozitivan trend, no zahtijeva potporu građevinske i arhitektske zemljane kuće, poticanje ekološkog građenja te izradu preporuka i smjernica za projektiranje kuća od nabijene zemlje. Spoznaje i rezultati mjerjenja toplinskih svojstava nabijene zemlje moguće su naduporu tehničkog propisa na putanju zemljanih kuća, jer kako je već spomenuto, u Hrvatskoj ne postoje norme i smjernice koje bi omogućile sanaciju i prepoznavanje nabijene zemlje u Hrvatskoj.

Moderno

zadovoljstvo postaje da se učinjući i očekivajući učinkom na očuvanje kulturne baštine, poticanje održivog građenja te izradu normi za projektiranje kuća od nabijene zemlje u potresno aktivnim područjima. Projektni tim vjeruje da će rezultati istraživanja stvoriti potencijal za građenje novih te sanacije i nadogradnje postojećih kuća od nabijene zemlje u Hrvatskoj.

PREHRAMBENO-TEHNOLOŠKI FAKULTET OSIJEK

PRIMJENA INOVATIVNIH TEHNIKA EKSTRAKCIJE BIOAKTIVNIH KOMPONENTI IZ NUSPROIZVODA BILJNOGA PODRUČELA BYPROEXTRACT

u biljkama u vrlo malim količinama, a njihovo izoliranje uključuje zahtjevne procese ekstrakcije, viši potrošaj i otpad. Stoga će se u okviru projekta istražiti nosivost i otpornost nabijene zemlje na vanjska djelovanja poput snijega, vjetra i potresa koji se bi opravdala njihova sigurnost i uporabivost. Međutim, u potpunosti se očekuje da se u drugoj etapi istražuju konstrukcije učinkovitije u rekonstrukciji postojećih građevina. U trećoj će etapi biti ispitana otpornost zemljanih kuća na djelovanje umjetnih zapisa potresa primjenom potresnog stola u Laboratoriju za potresna ispitivanja u Žrnovnici, nedaleko od Splita. Tačka eksperimentalna ispitivanja građevinskoj će struci dati uvid u nosivost i mehaničke slomne zemljanih zidova, a time i pokazatelje kritičnih mjesti u postoećoj zemljanoj arhitekturi u potresno aktivnim područjima. Projektni

tim će doc. dr. sc. Stele J. Strossmayer i s tim istraživačima učestvovati u izradbi normi za projektiranje kuća od nabijene zemlje u potresno aktivnim područjima. U sklopu projekta, ali i kroz druge projekte kojima je voditeljica prof. dr. sc. Stele J. Strossmayer, financirano je opremanje novog laboratorijskog PTF-a za inovativne metode ekstrakcije, pokazali su se ekonomski isplativiji, ali i ekološki privlačniji način na koji se otpad iskoristava na novi ili bar na učinkovitiji način. U sklopu projekta, ali i kroz druge projekte kojima je voditeljica prof. dr. sc. Stele J. Strossmayer, financirano je opremanje novog laboratorijskog PTF-a za inovativne metode ekstrakcije, pokazali su se ekonomski isplativiji, ali i ekološki privlačniji način na koji se otpad iskoristava na novi ili bar na učinkovitiji način. U sklopu projekta, ali i kroz druge projekte kojima je voditeljica prof. dr. sc. Stele J. Strossmayer, financirano je opremanje novog laboratorijskog PTF-a za inovativne metode ekstrakcije, pokazali su se ekonomski isplativiji, ali i ekološki privlačniji način na koji se otpad iskoristava na novi ili bar na učinkovitiji način. U sklopu projekta, ali i kroz druge projekte kojima je voditeljica prof. dr. sc. Stele J. Strossmayer, financirano je opremanje novog laboratorijskog PTF-a za inovativne metode ekstrakcije, pokazali su se ekonomski isplativiji, ali i ekološki privlačniji način na koji se otpad iskoristava na novi ili bar na učinkovitiji način. U sklopu projekta, ali i kroz druge projekte kojima je voditeljica prof. dr. sc. Stele J. Strossmayer, financirano je opremanje novog laboratorijskog PTF-a za inovativne metode ekstrakcije, pokazali su se ekonomski isplativiji, ali i ekološki privlačniji način na koji se otpad iskoristava na novi ili bar na učinkovitiji način. U sklopu projekta, ali i kroz druge projekte kojima je voditeljica prof. dr. sc. Stele J. Strossmayer, financirano je opremanje novog laboratorijskog PTF-a za inovativne metode ekstrakcije, pokazali su se ekonomski isplativiji, ali i ekološki privlačniji način na koji se otpad iskoristava na novi ili bar na učinkovitiji način. U sklopu projekta, ali i kroz druge projekte kojima je voditeljica prof. dr. sc. Stele J. Strossmayer, financirano je opremanje novog laboratorijskog PTF-a za inovativne metode ekstrakcije, pokazali su se ekonomski isplativiji, ali i ekološki privlačniji način na koji se otpad iskoristava na novi ili bar na učinkovitiji način. U sklopu projekta, ali i kroz druge projekte kojima je voditeljica prof. dr. sc. Stele J. Strossmayer, financirano je opremanje novog laboratorijskog PTF-a za inovativne metode ekstrakcije, pokazali su se ekonomski isplativiji, ali i ekološki privlačniji način na koji se otpad iskoristava na novi ili bar na učinkovitiji način. U sklopu projekta, ali i kroz druge projekte kojima je voditeljica prof. dr. sc. Stele J. Strossmayer, financirano je opremanje novog laboratorijskog PTF-a za inovativne metode ekstrakcije, pokazali su se ekonomski isplativiji, ali i ekološki privlačniji način na koji se otpad iskoristava na novi ili bar na učinkovitiji način. U sklopu projekta, ali i kroz druge projekte kojima je voditeljica prof. dr. sc. Stele J. Strossmayer, financirano je opremanje novog laboratorijskog PTF-a za inovativne metode ekstrakcije, pokazali su se ekonomski isplativiji, ali i ekološki privlačniji način na koji se otpad iskoristava na novi ili bar na učinkovitiji način. U sklopu projekta, ali i kroz druge projekte kojima je voditeljica prof. dr. sc. Stele J. Strossmayer, financirano je opremanje novog laboratorijskog PTF-a za inovativne metode ekstrakcije, pokazali su se ekonomski isplativiji, ali i ekološki privlačniji način na koji se otpad iskoristava na novi ili bar na učinkovitiji način. U sklopu projekta, ali i kroz druge projekte kojima je voditeljica prof. dr. sc. Stele J. Strossmayer, financirano je opremanje novog laboratorijskog PTF-a za inovativne metode ekstrakcije, pokazali su se ekonomski isplativiji, ali i ekološki privlačniji način na koji se otpad iskoristava na novi ili bar na učinkovitiji način. U sklopu projekta, ali i kroz druge projekte kojima je voditeljica prof. dr. sc. Stele J. Strossmayer, financirano je opremanje novog laboratorijskog PTF-a za inovativne metode ekstrakcije, pokazali su se ekonomski isplativiji, ali i ekološki privlačniji način na koji se otpad iskoristava na novi ili bar na učinkovitiji način. U sklopu projekta, ali i kroz druge projekte kojima je voditeljica prof. dr. sc. Stele J. Strossmayer, financirano je opremanje novog laboratorijskog PTF-a za inovativne metode ekstrakcije, pokazali su se ekonomski isplativiji, ali i ekološki privlačniji način na koji se otpad iskoristava na novi ili bar na učinkovitiji način. U sklopu projekta, ali i kroz druge projekte kojima je voditeljica prof. dr. sc. Stele J.

Održana izložba radova pristiglih u okviru Natječaja za idejno arhitektonsko rješenje Znanstveno-istraživačkog centra elektrotehnike i računarstva u Osijeku

Drago ŽAGAR

Umultimedijalnom studentskom središtu u prizemlju Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek u pondjeljak, 3. svibnja 2021. godine održana je izložba radova koji su pristigli na Natječaj za idejno arhitektonsko rješenje Znanstveno-istraživačkog centra elektrotehnike i računarstva u Osijeku.

U okviru provedbe spomenutog Natječaja, ocjenjivački je sud na sjednici održanoj 12. i 13. veljače 2021. godine jednoglasno donio Odluku o dodjeli nagrada i rangiranju radova pri čemu je, od ukupno 18 pristiglih natječajnih radova, odabran rad grupe autora „BIRO“ projektnoga tima: Hrvoje Arbanas, Saša Košuta, Mario Kralj Dora Lončarić, Vana Pavlić i Mario Peko.

Izložbom radova široj su javnosti predstavljeni prvonagradeni radovi te pristigla arhitektonska rješenja buduće zgrade Znanstveno-istraživačkog centra elektrotehnike i računarstva.

Arhitektonsko-urbanistički natječaj i izrada projektno-tehničke dokumentacije provode se u okviru projekta „Znanstveno-istraživački centar elektrotehnike i računarstva“ ukupne vrijednosti 9.118.350,00 kuna, sufinanciranog sredstvima Europskoga fonda za regionalni razvoj.

Nositelj je projekta Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, a provoditelj je znanstveno-istraživačkih aktivnosti Centra Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek.

Znanstveno-istraživački centar elektrotehnike i računarstva bit će smješten u kampusu osječkog Sveučilišta gdje je već ranije urbanističkim planom predviđena njegova izgradnja.

Ovim projektom osigurat će se izgradnja pametne nula-energetske zgrade, brutopovršine oko 15.697,00 m² što bi osiguralo kvalitetne prostore i opremu za provođenje vrhunskih istraživanja, objedinilo etablirane istraživačke grupe u okviru FERIT-a i omogućilo opremanje više od 30 laboratorija sofisticiranom opremom u okviru Znanstveno-istraživačkog centra.

FERIT i Sveučilište do sada su uložili dodatna vlastita sredstva kako bi osigurali potrebne preduvjete za izgradnju Centra pri čemu je FERIT osigurao vlastita sredstva za provođenje zaštitnih arheoloških istraživanja na lokaciji u Sveučilišnom kampusu u iznosu 2.500.000,00 kuna, dok je Sveučilište financiralo izradu Natječajnog elaboreta za idejno arhitektonsko rješenje u iznosu 35.000,00 kuna.

Projekt izgradnje i uspostave Centra

razvija se od 2016. godine pri čemu je napravljena sveobuhvatna analiza problema i potreba na razini Sveučilišta, njezinih sastavnica te gospodarstva. Svrha Znanstveno-istraživačkog centra elektrotehnike i računarstva prvenstveno je pružanje vrhunskih uvjeta za znanstveno-istraživački rad u područjima naprednih elektroenergetskih tehnologija i sustava, inteligentnih vozila, naprednih industrijskih sustava, intelligentnih sustava i robotike, računarstva visokih performansi, biomedičkog inženjerstva, multimedijalnih sustava te informacijskih i komunikacijskih tehnologija u svim područjima njihove primjene.

Izgradnja Znanstveno-istraživačkog centra elektrotehnike i računarstva u Osijeku iznimno je važna u dugoročnim planovima razvitka Sveučilišta jer će u velikoj mjeri doprinijeti interdisciplinarnoj suradnji znanstvenika različitih sastavnica te razvoju Sveučilišta u skladu s potrebama zajednice u kojoj djeluje.

Na važnost i značaj predloženog projekta upućuje i činjenica da je Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku navede-

ni projekt uvrstilo u strateški projekt Sveučilišta.

Jedna od ključnih aktivnosti Centra bit će suradnja s gospodarstvom prevedbom razvojnih i primjenjenih istraživanja te transfer znanja u gospodarstvo. Uz pružanje edukacije u specijalističkim znanjima i najnovijim tehnologijama djelatnicima tvrtki iz okruženja, u okviru Znanstveno-istraživačkog centra organizirat će se znanstveni i stručni skupovi regionalnog, nacionalnog i međunarodnog značaja. Poseban prostor predviđen je za start up tvrtke kojima će biti osigurana potrebna tehnička potpora.

Uz postojeći intenzivnu suradnju FERIT-a s tvrtkama u okruženju, realizacijom projekta poboljšat će se kapaciteti za znanstveno-istraživački rad i inovacije u skladu s potrebama gospodarstva, za učinkovitiju istraživačko-ravnoj suradnji s tvrtkama te daljnji prijenos znanja i tehnologija što u značajnoj mjeri može doprinijeti gospodarskom rastu i društvenom razvoju RH. Tomu u prilog govori činjenica da je svoju potporu ovome projektu pisanim putem iskazalo devet znanstveno-

istraživačkih ustanova i 13 značajnijih tvrtki partnera, uključujući Grad Osijek i Osječko-baranjsku županiju. Znanstvena područja elektrotehnike, računarstva i informacijsko-komunikacijskih tehnologija predstavljaju temelj industrijskog rasta u cijeloj Republici Hrvatskoj, a od posebne su važnosti u Slavoniji i Baranji koja prema gospodarskim pokazateljima zaoštaje za oстатkom zemlje.

Središte je istraživanja u navedenim znanstvenim područjima u ovoj regiji FERIT koji svojim ljudskim i prostornim kapacitetima nastoji zadovoljiti sve veću potrebu za stručnjacima takvog profila.

FERIT ostvaruje ključnu ulogu u edukaciji inženjera, znanstvenim istraživanjima i transferu znanja prema gospodarstvu. U posljednjih nekoliko godina posebno su povećane aktivnosti suradnje s gospodarstvom te se trenutačno suradnja realizira u različitim oblicima s više od 300 tvrtki iz okruženja, ali i šire. Posebno je važno što je Fakultet aktivno sudjelovao u privlačenju više tvrtki u Osijek, a koje su ovdje otvorile svoja predstavništva u cilju ši-

renja poslovanja i zapošljavanja završenih studenata FERIT-a.

Sukladno tomu, bitan doprinos ovom smjeru razvoja i revitalizacije slavonskog područja ima i znanstveno-istraživačka djelatnost FERIT-a koja kroz suradnju s gospodarstvom doprinosi razvoju IT sektora kao jednom od glavnih potencijalnih pokretača rasta i stvaranja novih mogućnosti za smanjenje negativnih demografskih trenova.

Grad Osijek i Osječko-baranjska županija već su danas prepoznati kao okruženje koje ima razvijenu infrastrukturu za pružanje aktivne podrške start up zajednici, a realizacija ovog projekta omogućit će još jače pozicioniranje grada i županije kao ICT središta Hrvatske.

Izgradnja Znanstveno-istraživačkog centra elektrotehnike i računarstva u Osijeku iznimno je važna u dugoročnim planovima razvitka Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku jer će u velikoj mjeri doprinijeti interdisciplinarnoj suradnji znanstvenika različitih sastavnica te razvoju Sveučilišta u skladu s potrebama zajednice u kojoj djeluje.

POSJET VELEPOSLANIKA FRANCUSKE SVEUČILIŠTU U OSIJEKU

Josipa PLEŠA

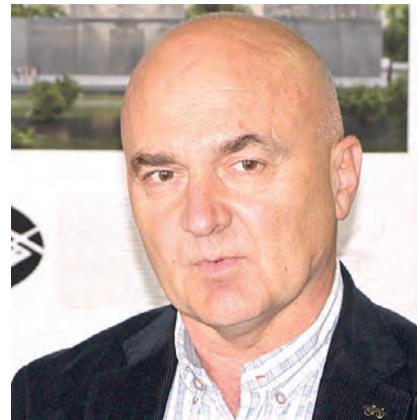
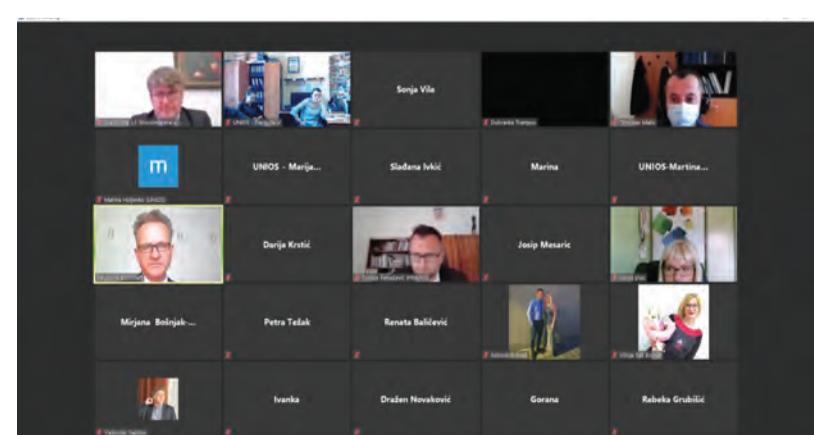
Uponedjeljak 10. svibnja 2021. godine povodom održavanja Dana Europe, Sveučilište u Osijeku posjetio je veleposlanik Republike Francuske u Republici Hrvatskoj Nj.E. g. Gaël Veyssiére. Veleposlanik se susreo s prof. dr. sc. Sonjom Vila, prorektoricom za znanost, tehnologije, projekte i međunarodnu suradnju te je putem Zoom platforme, održao predavanje na temu važnosti francusko-njemačkih

odnosa kroz povijest te izazova s kojima se Europska unija suočava danas. Predavanju se pridružio veleposlanik Savezne Republike Njemačke u Republici Hrvatskoj Nj.E. g. Robert Richard Klinke.

Na predavanju je bilo riječi o povijesti Europske unije s naglaskom na francusko-njemačko pomirenje koje je predstavljalo temelj za stvaranje i razvoj Europske unije. Veleposlanici su pohvalili hrvatsko predsjedanje Vijećem Europske unije u vrijeme brojnih izazova, izbjeganja pandemije koronavirusa u svijetu te razornih potresa koji su pogodili Republiku

Hrvatsku u 2020. godini. Istaknuta je važnost sudjelovanja sveučilišta i sveučilišnog stručnog kadra u europskim projektima s ciljem razvoja znanosti i suradnje među zemljama članicama.

Sudionici su imali priliku postaviti pitanja, posebice vezano za suradnju s visokoškolskim ustanovama u Republici Francuskoj, i problematiku Šengena. Predavanju je nazočilo šezdesetak sudionika s gotovo svih sastavnica Sveučilišta u Osijeku, Rektorata i Centra za unaprijeđenje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja.

IZJAVA REKTORA PROF. DR. SC. VLADE GUBERCA

„Znanstveno-istraživački centar elektronike i računarstva strateški je projekt Sveučilišta i trenutačno je najveći projekt predviđen unutar Sveučilišnog kampusa. Do sada je za arheološka istraživanja za sve projekte u kampusu Sveučilište izdvajalo oko 30 milijuna kuna. Važnost Znanstveno-istraživačkog centra elektronike i računarstva je u tome što će biti spona, odnosno transfer znanja iz akademске zajednice u gospodarstvo što uključuje suradnju na zajedničkim projektima Sveučilišta i sastavnica iz tehničkog i biotehničkog područja. I vjerujemo da će taj projekt za nekoliko godina biti priveden kraju.“

RAZGOVOR

Dr. sc. Vera Blažević Krezić

Naši su čirilometodijanci 19. stoljeća zaslužili kolati suvremenim znanstvenoistraživačkim krvotokom

Gordana LESINGER

Dr. sc. Vera Blažević Krezić poslijedoktorandica je na Odsjeku za hrvatski jezik i književnost Filozofskoga fakulteta Osijek i ovogodišnja dobitnica Nagrade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za najviša znanstvena i umjetnička dostignuća u Republici Hrvatskoj za 2020. godinu, za područje filoloških znanosti, te dobitnica Državne nagrade za znanost u području popularizacije i promidžbe znanosti 2018. godine. Razgovarali smo s njom o navedenim nagradama te znanstvenim temama kojima se bavi, kolegijima koje predaje, radu sa studentima, uzorima u znanosti... Očima jezikoslovnina

▼ Poslijedoktorandica ste Odsjeka za hrvatski jezik i književnost Filozofskoga fakulteta Osijek. Možete li nam približiti sadržaje kojima se onđe u nastavnom smislu bavite?

Lijepo pozdravljam čitatelje ovih redaka i ljubazno zahvaljujem na stvaranju povoljnog trenutka za razgovor u pismenima, koji se mladim naraštajima - sva je prilika - čini pogodnjim i zahvalnjim medijem od neposredne (žive) komunikacije. Stanje u kojem se sada nalazimo proizvela je sinergija različitih činitelja među kojima nove tehnologije i društvene mreže zasigurno predvode, a pomogla nije ni pandemijska situacija. Ta popularnost pisanih izraza, bar u virtualnoj stvarnosti, ne mora se nužno tumačiti kao nešto loše jer zasigurno ima svojih prednosti, sve dok njome caruju lijepe riječi našega jezika, a ne (toliko) suvremena piktografija i ideo-grafija (emotikoni, emojiji...). O spomenutim izazovima današnje profesorica Lukić i ja često razgovaramo sa svojim studentima koji nas neprekidno obogaćuju svojim uvidima i razmišljanjima što u pisanu, što u govornom formatu. Spomenula sam sada svoju mentoricu Milicu Lukić, profesoricu staroslavenskoga jezika i hrvatskoga glagoljaštva na Filozofskom fakultetu u Osijeku, pri Odsjeku za hrvatski jezik i književnost, odnosno Katedri za hrvatsku jezičnu povijest i hrvatsku dijalektologiju čijom sam poslijedoktorandicom ili višom asistenticom. Radim, kako ste istaknuli, u Osijeku, a zgrada je njihova (moga) Filozofskog fakulteta kolegama

djelatnicima i meni, pa i brojnim studentima, zapravo drugi dom, svojevrsno školsko/akademsko utočište smješteno na broju 9 osječke Jägerove ulice kojom je oduvijek taborila umjetnost i duhovnost... Sjetimo se primjerice da je onđe svoje mlađe godine provela hrvatska književnica Vilma Vukenić.

Kada bih svoja nastavna zaduženja i pozive nastojala sažeti u nekoliko riječi, rekla bih da sam posvećena unutarnjoj (gramatičkoj) i vanjskoj (sociolingvističkoj) povijesti hrvatskoga jezika, crkvenoslavenskoga i narodnoga (vernacularnoga) tipa, a kako nam je u fokusu naravno pisana povijest toga jezika, zanimam se i za pisma kojima je bilježen - poglavito glagoljicu i čirilicu. Ne mogu ih medutim poimati samo alatima kojima se jezik (post)varuje, već fenomenima koji su bitno izmjenili i odredili svaku pa i našu uljedbu. Sukladno skiciranim filtrima, na našoj se nastavi pismo poima interdisciplinarnim čima - jezikoslovnima najprije, ali i filozofskima, kulturološkim... Izborni kolegij znakovita naziva - Slavenska pisma - dopušta nam da se u tom smislu raspojasamo.

Brazda znanstvena

▼ Autorica ste i suautorica triju značajnijih znanstvenih knjiga i mnogih znanstveno-stručnih radova. Koja su područja Vašega znanstvenog interesa?

Do sada sam, u suautorstvu i samostalno, objavila tridesetak znanstvenih i stručnih te popularnih radova usredotočenih na paleoslavističku/paleokroatističku i čirilometodsku problematiku; dijalektoloske, književnoteorijske/književnopovijesne i zavičajne teme. Svojevrsnom krunom svoga znanstvenoistraživačkog rada svakako poimam dosadašnje knjižne porode: oblikovane u suautorstvu s profesoricom i mentoricom Milicom Lukić, kakva je monografija Divanimo, dakle postojimo - književnojezične i jezičnopovijesne studije (Matica hrvatska - Ogranak Osijek, Osijek 2014) te znanstveno-nastavni priručnik Nova vita glagolitic. Glagoljica iz perspektive znanstvenih, kulturnih i kreativnih praktika (Filozofski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i Hrvatska sveučilišna naklada, Osijek - Zagreb 2019), potom i samostalnu znanstvenu monografiju Književnim

impressum

• Uprava: Bojan DIVJAK (predsjednik), Ivan ŠIMIĆ, (član) • Glavni urednik: Bojan DIVJAK • Uredništvo Sveučilišnog glasnika: prof. dr. art. Robert RAPONJA, Tomislav LEVAK, mag. cult., dr. sc. Damir ŠPANIĆ, Lidija Getto, prof. univ. spec., mr. sc. Dragica STEINDL, Kristina KOVAČEVIĆ, Maša NIKOLIĆ • Lektor: doc. dr. sc. Borko BARABAN • Fotografije: Davor KIBEL, Gojko MITIĆ, Gordan PANIĆ, Zdenko PUŠIĆ, Josip ŠERI, Željko ŠEPIĆ, Andrea ILAKOVAC i arhiva Glasa Slavonije • Grafički urednik: Ivana KAINZ • Grafička priprema: Odjel grafičke pripreme • Voditeljica marketinga: Marina KRIVIĆ

U AKADEMIJI ZNANOSTI SVE STRUKE ZNANJA ČOVJEČANSKOGA

● U višem znamenovanju zastupane biti moraju: Mudroslavlje, filologija, pravoslavlje, prirodoslovje sa svima ograncima svojima, bogoslovje, slovoslovje, povjesnica i t. d. i t. d. u višem smislu u akademiji znanosti stjecište i utočište svoje nači imaju. Iz saborskoga govora biskupa Strossmayera, komu se utječe i naše Sveučilište 29. travnja 1861. * 10. svibnja 2021.

radnjami za Crkvu i Domovinu. O novocrkvenoslavenskom jeziku Parčićeva misala iz 1893. (Matica hrvatska, Zagreb 2020), utemeljenu na doktorskom radu koji sam obranila 2016. godine, a koji je ljubazno i stručnim vodstvom akademika Damjanovića, i mojih mentora, napokon oblikovan u knjigu, objavljenu 2020. godine u nakladništvu Matice hrvatske, a u ožujku/travnju 2021. i nagradenu Nagradom Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za najviša znanstvena i umjetnička dostignuća u Republici Hrvatskoj za 2020. godinu, za područje filoloških znanosti.

Filologiji na dar

▼ Sto je, prema Vašem sudu, knjigu „Književnim radnjama za Crkvu i Domovinu, O novocrkvenoslavenskom jeziku Parčićeva misala iz 1893.“ prometno u filološko djelo godine? Kojim je izvornim spoznajama unaprijedila hrvatsku filologiju?

U prvih pet poglavlja ove knjige, okupljenih pod naslovom „Parčićev misal očima vanjske i unutarnje povijesti jezika“, raspravlja se o nerazdruživoj vezi hrvatske filološke i čirilometodske znanosti. Analizirani su rezultati dosadašnjih istraživanja, predstavljeni su temeljni zadaci hrvatske čirilome-

todske znanosti, poglavito onaj koji govori o obnovi crkvenoslavenskih liturgijskih knjiga. Pružen je uvid u javnu raspravu o hrvatskom novocrkvenoslavenskom jeziku i glagoljskim liturgijskim knjigama, u kojoj su sudjelovali ugledni 19-stoljetni filolozi/čirilometodijanci. Među njima se posebno istaknuo Dragutin Antun Parčić, jezikoslovac koji je sastavio i za tisak priredio novi glagoljski Misal (1893).

Drugi dio knjige - „Novocrkvenoslavenski jezični tipovi i razvojna razdoblja“ - sastoji se od šest poglavlja usredotočenih na razvojna razdoblja hrvatskoga novocrkvenoslavenskog jezika, počevši s razdobljem istočnoslavjenizacije (rusifikacije, ukrajinizacije) hrvatskoglagoljskih liturgijskih knjiga, sve do Parčićevih probnih (domisalskih) otisaka.

Treći dio knjige, koji vjerujem donosi najviše izvornih znanstvenih (filoloških) spoznaja, utemeljen je na uspoređnoj jezičnoj analizi spomenutoga Misala, putem koje dolazimo do podrobnijih informacija o hrvatskome novocrkvenoslavenskom jeziku 19. (i 20.) stoljeća, načinu njegova normiranja, ali i naknadnoga praktičnog života: u onodobnomet staroslavenskom bogoslužju kakvim su se odabран hrvatske glagoljaške biskupije i župe mogile služiti. Budući da su na tome Parčićevu tekstu utemeljeni i noviji misni priručnici, priredeni u 20. i 21. stoljeću, možemo reći da po njemu i danas u Crkvi gla-

goljamo, primjerice 5. srpnja kada obilježavamo spomendan Svetе braće, Konstantina Čirila i Metoda, utemeljitelja (staro) slavenskoga književnog jezika i glagoljčnoga pisma (posredno i čirilčnoga).

Osnovnu metodu rada na tekstu (tekstovima), koja prati razine jezičnoga opisa: fonološku, morfološku, leksičku i sintaktičku, nastojala sam kontekstualizirati, odnosno uglaviti u pripadajuće kulturno-političke i crkvene prilike, motreći ih kroz prizmu novijih teorijskih pristupa, primjerice povjesne sociolingvistike.

Nagrada iz duha čirilometodijanskoga

▼ Nagrada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti veliko je priznanje. Kako ste ju doživjeli i što ona za Vas znači?

Po sudbinskom susretu s Mentoricom, ženom nevjerojatnih znanja i sposobnosti koja me zarazila ljubavlju prema povijesnim hrvatskim pismima (napose glagoljici) i jezicima, počela sam se usmjereno baviti novijom povješću hrvatskoga glagolizma, zavojnim književno-jezičnim temama kao i popularizacijom hrvatske glagoljske kulture, uopće čirilometodske baštine. Naši su čirilometodijanci 19. stoljeća zaslužili kolati suvremenim znanstvenoistraživačkim krvotokom, pa i medijskim/javnim prostorom koji im, nadam se, i ova nagrada pomaže priskrbiti. Mene su nagrade koje sam do sada primila zasigurno odredile i obvezale. Najprije nastojanjem da nastavim pošteno raditi, zahvalna na svim do sada pruženim prilikama i znanjima, potom i željom da se trud i rad svih kolega znanstvenika, uopće odgojno-obrazovnih djelatnika, na primjer način prepozna, vrednuje i nagradi.

TEMA BROJA

Damir ŠPANIĆ

Natječaj za dodjelu studentskih stipendija i potpora Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku za akademsku godinu 2020./2021. redovitim studentima preddiplomskih, diplomskih, integriranih preddiplomskih i diplomske siveučilišnih studija te preddiplomskih stručnih i specijalističkih diplomske siveučilišnih studija Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku objavljen je na internetskim stranicama Sveučilišta s rokom za prijave od 1. ožujka 2021. godine do 15. ožujka 2021. godine. Ukupno 90 predviđenih stipendija dodjeljivalo se u trima kategorijama i nekoliko potkategorija, a dodjela pet potpora predviđena je studentima u stanju socijalne potrebe u kategoriji D.)

A.) Stipendije za izvrsnost dodjeljivale su se izvrsnim redovitim studentima koji studiraju na preddiplomskim siveučilišnim, diplomskim siveučilišnim studijima, integriranim preddiplomskim i diplomske siveučilišnim studijima te preddiplomskim stručnim studijima i specijalističkim diplomske siveučilišnim studijima na znanstveno-nastavnim i umjetničko/znanstveno-nastavnoj sastavnici Sveučilišta u Osijeku, uz sljedeće uvjete:

A1.) za studente viših godina studija da su stekli 60 ECTS bodova u prethodnoj akademskoj godini i ostvarili težinski prosjek ocjena svih položenih ispita tijekom studija prema kojem ulaze u 10 % najuspješnijih studentata na studiju sukladno kriterijima matične znanstveno-nastavne ili umjetničko-nastavne sastavnice na kojoj studiraju

A2.) za studente I. godine preddiplomskog siveučilišnog i preddiplomskog stručnog studija te I. godine integriranog preddiplomskog i diplomske siveučilišnog studija da se nalaze na ranglisti među 10 % najuspješnijih kandidata prema uvjetima i kriterijima matične znanstveno-nastavne ili umjetničko-nastavne sastavnice (rezultati državne mature i ili rezultati razredbenog postupka)

A3.) za studente upisane u I. godinu diplomskog siveučilišnog studija i u I. godinu specijalističkog diplomske stručnog studija da nalaze na ranglisti među 10 % najuspješnijih kandidata prema uvjetima i kriterijima matične znanstveno-nastavne ili umjetničko-nastavne sastavnice (rezultati državne mature i ili rezultati razredbenog postupka) ili težinski prosjek ocjena svih položenih ispita na prethodnoj razini studija

A4.) za studente upisane na više godine preddiplomskog, diplomskog ili integriranog studija te za studente upisane u I. godinu diplomskog siveučilišnog studija na umjetničko-nastavnoj sastavniči da su ostvarili težinski prosjek od 4.000. Od 40 stipendija za izvrsnost A.), Sveučilište u Osijeku dodjeljivalo je u A1.) 25 stipendija studentima viših godina studija, u A2.) 5 stipendija za studentima I. godine preddiplomskog siveučilišnog i preddiplomskog stručnog studija, u A3.) 5 stipendija studentima I. godine diplomske siveučilišnih studija i preddiplomskih stručnih i specijalističkih diplomske siveučilišnih studija, te u A4.) 5 stipendija studentima viših godina preddiplomskog, diplomskog ili integriranog studija te za studente upisane u I. godinu diplomskog siveučilišnog studija na umjetničko/znanstveno-nastavnoj sastavniči.

Pri vrjednovanju prijava prednost su imali studenti koji imaju i druga postignuća tijekom studija kao što su Rektorova nagrada, Dekanova/Pročelnika nagrada te druge nagrade i priznanja tijekom studija. Stipendije u C.) studentima u stanju socijalne potrebe dodjeljivale su se redovitim studentima koji studiraju na preddiplomskim siveučilišnim studijima, diplomskim siveučilišnim studijima, integriranim preddiplomskim i diplomske siveučilišnim studijima te preddiplomskim stručnim studijima i specijalističkim diplomske stručnim studijima na znanstveno-nastavnim i umjetničko-nastavnicima Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku za jednu od navedenih kategorija kako slijedi: C1.) studenti slabijeg socijalno-ekonomskog stanja; C2.) studenti s invaliditetom; C3.) studenti koji pripadaju potencijalno ranjivim skupinama.

Za dodjelu stipendija u okviru kategorije C1.) studenti slabijeg socijalno-ekonomskog stanja studenti su trebali ispuniti sljedeća dva kriterija: da im prosječno ostvareni mjesecni prihod ne prelazi 70 % proračunske osnove koja se utvrđuje svake godine odgovarajućim propisom te da dostave izjavu o članovima obitelji. Uz kriterij socijalne potrebe vrjednovao se i težinski prosjek ocjena na prethodnoj godini studija, odnosno uspjeh na državnoj maturi te dodatna postignuća: Rektorova nagrada, Dekanova/Pročelnika nagrada te druge nagrade i priznanja tijekom studija.

Od ukupno 45 stipendija u kategoriji C.), 35 stipendija dodjeljivalo se u C1.) studentima slabijeg socijalno-ekonomskog stanja, pet stipendija dodjeljivalo se u C2.) studentima s invaliditetom te pet stipendija u C3.) studentima koji pripadaju drugim potencijalno ranjivim skupinama, odnosno studentima koji žive u obitelji s troje ili više malodobne djece, studentima koji su roditelji, studentima čiji je roditelj hrvatski branitelj – 100 %-tri invalid; koji je bez odgovarajuće roditeljske skrbi (studenti koji dolaze iz udomiteljskih obitelji, dječjih domova ili odgojnih institucija, studenti bez oba roditelja); koji je korisnik stalne pomoći za uzdržavanje sukladno zakonu koji regulira socijalnu skrb. Uz bodovanu vrijednost socijalnih uvjeta vrjednovao se težinski prosjek ocjena na prethodnoj godini studija, odnosno uspjeh na državnoj maturi te dodatna postignuća: Rektorova nagrada, Dekanova/Pročelnika nagrada i ostale nagrade i priznanja tijekom studija.

Predviđeno je Sveučilište u kategoriji D.) i pet potpora studentima u stanju socijalne potrebe koje se dodjeljuju redovitim studentima viših godina koji studiraju na preddiplomskim siveučilišnim studijima, diplomskim siveučilišnim studijima, integriranim preddiplomskim i diplomske siveučilišnim studijima te preddiplomskim stručnim studijima na znanstveno-nastavnim sastavnicima Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Ukupno 5 stipendija u B.) studentima aktivnim športašima dodjeljivalo se izvrsnim redovitim studentima koji studiraju na preddiplomskim siveučilišnim, diplomskim siveučilišnim studijima, integriranim preddiplomskim i diplomske siveučilišnim studijima te preddiplomskim

Dodijeljene stipendije redovitim studentima Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u akademskoj godini 2020./2021.

RANG-LISTE ZA POJEDINE KATEGORIJE OBJAVLJENE SU 3. SVIBNJA 2021. NA MREŽNIM STRANICAMA SVEUČILIŠTA U OSIJEKU.

MARIJA JOSIPOVIĆ

BRIGITA BAKIĆ

ENA CRNOJA

IZJAVE STUDENATA DOBITNIKA STIPENDIJA

● Marija Josipović, dobitnica stipendije u kategoriji C1.), studentica Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku. Posljednje četiri godine provedene na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku bile su ispunjene trudom i radom te mi je draga da Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku dodjeljuje stipendije kao znak podrške za daljnje uspješno studiranje. Ovim putem htjela bih zahvaliti na prilici i potpori koja mi je uvelike doprinijela dalnjem laganjem studiranju i dokaz je da se uporost i rad na kraju uvijek nagrade.

● Brigita Bakić, dobitnica stipendije u kategoriji B.), studentica Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku. Ovom prilikom zahvaljujem Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku na dodjeljenoj stipendiji kao studentici aktivnoj športašici. U športu sam od svoje desete godine kada sam počela trenirati vježbanje, a posljednjih pet godina treniram i powerlifting gdje sam

stručnim studijima i specijalističkim diplomske stručnog studija da nalaze na ranglisti među 10 % najuspješnijih kandidata prema uvjetima i kriterijima matične znanstveno-nastavne ili umjetničko-nastavne sastavnice (rezultati državne mature i ili rezultati razredbenog postupka)

A3.) za studente upisane u I. godinu diplomskog siveučilišnog studija i u I. godinu specijalističkog diplomske stručnog studija da nalaze na ranglisti među 10 % najuspješnijih kandidata prema uvjetima i kriterijima maticne znanstveno-nastavne ili umjetničko-nastavne sastavnice (rezultati državne mature i ili rezultati razredbenog postupka) ili težinski prosjek ocjena svih položenih ispita na prethodnoj razini studija

A4.) za studente upisane na više godine preddiplomskog, diplomskog ili integriranog studija te za studente upisane u I. godinu diplomskog siveučilišnog studija na umjetničko-nastavnoj sastavniči da su ostvarili težinski prosjek od 4.000. Od 40 stipendija za izvrsnost A.), Sveučilište u Osijeku dodjeljivalo je u A1.) 25 stipendija studentima viših godina studija, u A2.) 5 stipendija za studentima I. godine preddiplomskog siveučilišnog i preddiplomskog stručnog studija, u A3.) 5 stipendija studentima I. godine diplomske siveučilišnih studija i preddiplomskih stručnih i specijalističkih diplomske siveučilišnih studija, te u A4.) 5 stipendija studentima viših godina preddiplomskog, diplomskog ili integriranog studija te za studente upisane u I. godinu diplomskog siveučilišnog studija na umjetničko/znanstveno-nastavnoj sastavniči.

Pri vrjednovanju prijava prednost su imali studenti koji imaju i druga postignuća tijekom studija kao što su Rektorova nagrada, Dekanova/Pročelnika nagrada te druge nagrade i priznanja tijekom studija. Stipendije u C.) studentima u stanju socijalne potrebe dodjeljivale su se redovitim studentima koji studiraju na preddiplomskim siveučilišnim studijima, diplomskim siveučilišnim studijima, integriranim preddiplomskim i diplomske siveučilišnim studijima te preddiplomskim stručnim studijima i specijalističkim diplomske stručnim studijima na znanstveno-nastavnim sastavnicima Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku za jednu od navedenih kategorija kako slijedi: C1.) studenti slabijeg socijalno-ekonomskog stanja; C2.) studenti s invaliditetom; C3.) studenti koji pripadaju potencijalno ranjivim skupinama.

Za dodjelu stipendija u okviru kategorije C1.) studenti slabijeg socijalno-ekonomskog stanja studenti su trebali ispuniti sljedeća dva kriterija: da im prosječno ostvareni mjesecni prihod ne prelazi 70 % proračunske osnove koja se utvrđuje svake godine odgovarajućim propisom te da dostave izjavu o članovima obitelji. Uz kriterij socijalne potrebe vrjednovao se i težinski prosjek ocjena na prethodnoj godini studija, odnosno uspjeh na državnoj maturi te dodatna postignuća: Rektorova nagrada, Dekanova/Pročelnika nagrada i ostale nagrade i priznanja tijekom studija.

Od ukupno 45 stipendija u kategoriji C.), 35 stipendija dodjeljivalo se u C1.) studentima slabijeg socijalno-ekonomskog stanja, pet stipendija dodjeljivalo se u C2.) studentima s invaliditetom te pet stipendija u C3.) studentima koji pripadaju drugim potencijalno ranjivim skupinama, odnosno studentima koji žive u obitelji s troje ili više malodobne djece, studentima koji su roditelji, studentima čiji je roditelj hrvatski branitelj – 100 %-tri invalid; koji je bez odgovarajuće roditeljske skrbi (studenti koji dolaze iz udomiteljskih obitelji, dječjih domova ili odgojnih institucija, studenti bez oba roditelja); koji je korisnik stalne pomoći za uzdržavanje sukladno zakonu koji regulira socijalnu skrb. Uz bodovanu vrijednost socijalnih uvjeta vrjednovao se i težinski prosjek ocjena na prethodnoj godini studija, odnosno uspjeh na državnoj maturi te dodatna postignuća: Rektorova nagrada, Dekanova/Pročelnika nagrada i ostale nagrade i priznanja tijekom studija.

Predviđeno je Sveučilište u kategoriji D.) i pet potpora studentima u stanju socijalne potrebe koje se dodjeljuju redovitim studentima viših godina koji studiraju na preddiplomskim siveučilišnim studijima, diplomskim siveučilišnim studijima, integriranim preddiplomskim i diplomske siveučilišnim studijima te preddiplomskim stručnim studijima na znanstveno-nastavnim sastavnicima Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Ukupno 5 stipendija u B.) studentima aktivnim športašima dodjeljivalo se izvrsnim redovitim studentima koji studiraju na preddiplomskim siveučilišnim, diplomskim siveučilišnim studijima, integriranim preddiplomskim i diplomske siveučilišnim studijima te preddiplomskim

znanstveno-nastavne sastavnice Sveučilišta dodjeljuje se 5 stipendija

B.) stipendije studentima aktivnim športašima ukupno 5 stipendija, a prijavilo se troje studentata koji ispunjavaju uvjete.

C.) stipendije studentima u stanju socijalne potrebe - prijavilo se ukupno 50 studenata koji ispunjava uvjete Natječaja. Za navedenu kategoriju Sveučilište dodjeljuje ukupno 45 stipendija u sljedećim potkategorijama:

- C1.) studentima slabijeg socijalno-ekonomskog stanja dodjeljuje se 35 stipendija

- C2.) studentima s invaliditetom dodjeljuje se 5 stipendija

- C3.) studentima koji pripadaju potencijalno ranjivim skupinama dodjeljuje se 5 stipendija.

Na D) kategoriju – potpore studentima u stanju socijalne potrebe nije se prijavio ni jedan student. Za navedenu kategoriju Sveučilište dodjeljuje ukupno 5 potpora.

Povjerenstvo je utvrdilo da je na pojedinim sastavnicama ostao višak stipendija u pojedinim potkategorijama u odnosu na ostale gdje je bilo više prijavljenih nego predviđenih stipendija i predložilo da se preostale stipendije dodjele studentima unutar iste potkategorije, i to: unutar potkategorije: A1.) studenti viših godina studija, A2.) studenti I. godine preddiplomskih i integriranih preddiplomskih i diplomske siveučilišne studije i A3.) studenti upisani u I. godinu diplomske siveučilišne studije i u I. godinu specijalističkog diplomske stručnog studija, a kako bi ukupan broj predviđenih stipendija za pojedinu potkategoriju ostao isti. Potom je Povjerenstvo utvrdilo da je nakon preraspodjele unutar sastavnica ostalo stipendija koje se mogu dodjeliti studentima koji nisu temeljem prethodne preraspodjele ostvarili pravo na stipendiju. Slijedom navedenog, Povjerenstvo je odlučilo predložiti da se preostale dvije (2) stipendije u B) kategorije-stipendije studentima aktivnim športašima, budući da su prijavljena 3 studenta, a dijeli se pet (5) stipendija, dodjeli studentima unutar potkategorije, i to u potkategoriju A3.) studenti upisani u I. godinu diplomske siveučilišne studije i u I. godinu specijalističkog diplomske stručnog studija za dva (2) studenta, čime se povećava ukupan broj stipendija u A3.) kategoriji s 5 na 7. Zatim je utvrdilo da se za D) kategoriju-potpore studentima u stanju socijalne potrebe nije prijavio niti jedan student, a predviđeno je pet (5) potpora te je Povjerenstvo odlučilo predložiti prenamjenu novčanih sredstava predviđenih za potpore studentima u stanju socijalne potrebe u vidu tri (3) stipendije, i to: u korist potkategorije C1.) studentima slabijeg socijalno-ekonomskog stanja čime se povećava broj stipendija s 35 stipendija na 38 stipendija. Isto tako unutar potkategorije C2.) i C3.) ostalo je na svakoj po dvije (2) nedodjeljene stipendije za koje je odlučeno da se preraspodjele unutar potkategorije C1.) studentima slabijeg socijalno-ekonomskog stanja čime se ukupan broj dodjeljenih stipendija u ovoj potkategoriji poveća s 38 na 42. Ovime se povećava ukupan broj stipendija u C) kategorije-stipendije studentima u stanju socijalne potrebe s 5 na 48 stipendija na 48 stipendija.

Slijedom navedenog, Povjerenstvo je predložilo, a Senat Sveučilišta u Osijeku donio Odluku o dodjeli stipendija i potpora prema kategorijama kako slijedi:

A.) stipendije za izvrsnost (ukupno 42 stipendije):

A1.) studentima viših godina studija znanstveno-nastavnih sastavnice Sveučilišta dodjeljuje se 25 stipendija

A2.) studentima I. godine preddiplomskih siveučilišnih i preddiplomskih stručnih studija te I. godine integriranih preddiplomskih i diplomske siveučilišnih studija dodjeljuje se 5 stipendija

A3.) studentima I. godina diplomske siveučilišnih studija i I. godina specijalističkih diplomske stručnih studija znanstveno-nastavnih sastavnica Sveučilišta dodjeljuje se 7 stipendija

A4.) studentima viših godina studija znanstveno-nastavnih sastavnice Sveučilišta dodjeljuje se 5 stipendija

B.) stipendije studentima aktivnim športašima dodjeljuje se 3 stipendije.

C.) stipendije studentima u stanju socijalne potrebe (ukupno 48 stipendija):

C1.) studentima slabijeg socijalno-ekonomskog stanja dodjeljuje se 42 stipendije

C2.) studentima s invaliditetom dodjeljuje se 3 stipendije

C3.) studentima koji pripadaju potencijalno ranjivim skupinama dodjeljuje se 3 stipendije

D.) potpore studentima u stanju socijalne potrebe – ne dodjeljuje se ni jedna potpora.

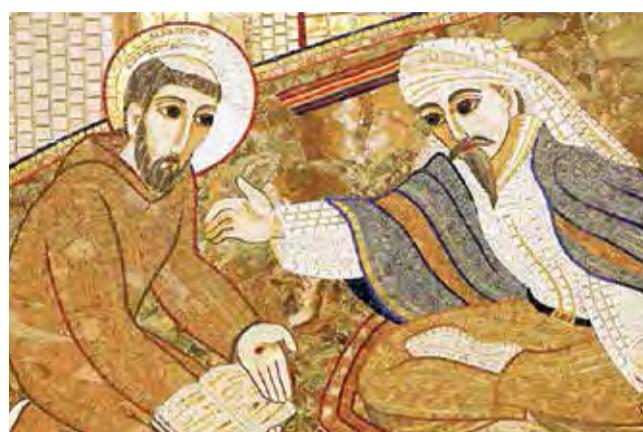
državna prvakinja i nositeljica državnih rekorda. Stipendija mi mnogo znači jer šport zahtijeva određena ulaganja pa mi finansijska

Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu u „novom normalnom“ vremenu

Antonija PRANJKOVIC

Sobzirom na malu akademsku zajednicu profesora i studenata, Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu uspijeva se koliko toliko oduprijeti svim poteškoćama koje nam je svima donijela COVID-19 epidemioška situacija te se ljetni semestar aktualne akademske 2020./2021. godine gotovo u cijelosti ostvario kontaktnom nastavom.

U novom normalnom vremenu do daljnega su zauzavljene izvannastavne aktivnosti dramske, biblijske, karitativno-humanitarne skupine, mješovitoga pjevačkoga zbora, ali studenti i dalje svoj doprinos akademskom životu KBF-a daju sudjelovanjem u medijskoj skupini izvannastavnih studentskih aktivnosti uredujući i pripremajući novo izdanje studentskoga lista Teofil te sudjelujući u organizaciji i izvještavanju sa znanstvenim dogadanjima (novinski i videopropozici). Studentima koji su osobito pogodeni novonastalim okolnostima pomaže se socijalno-ekonomskim fondom Fakulteta. Novina od ožujka 2021. godine jest omogućavanje studentima usavršavanje znanja engleskoga jezika koje je dostupno

svim studentima kao izvannastavna i izvankurikulska aktivnost. Ostvarujući svoje znanstveno i formacijsko poslanje, KBF je nastojao osigurati kontinuitet u organiziranju različitih aktivnosti (iako u znatno manjem opsegu). Dana 2. ožujka 2021. godine održano je gostujuće predavanje „Istine i laži o kanonu ili kako smo zbog svjetonazora izgubili pravo na lijepo/dobro/svetu u umjetnosti“ prof. dr. sc. Sanje Nikčević. Dana 20. travnja 2021. godine organiziran je cjelodnevni znanstveni skup o novoj enciklici pape Franje „Svi smo braća“ pod nazivom „Temeljna polazišta i perspektive enciklike Fratelli tutti“. Sve te aktivnosti mogile su se pratiti putem prijenosa

uživo. Središnja nadbiskupijska i fakultetska knjižnica u povodu Godine čitanja osigurala je uvjete te od 23. do 30. travnja 2021. godine organizirala izložbu „Izdanja djela Naslijedju Krista u fondu SNFK. Toma Kempenac - kako steći unutrašnji mir“ autorâ Anke Landeke, Tihonije Zovko i Marija Kovača. Tijekom korizme studentima je organizirana već tradicionalna duhovna obnova koju je predvodio izv. prof. dr. sc. Davor Vuković, sveučilišni studentski kapelan i profesor KBF-a, a 13. svibnja 2021. godine djelatnici i studenti Fakulteta bili su na zavjetnom hodočašću Gospu Dragotinskoj uz euharistijsko slavlje na otvorenom.

Kampanja Lajkaj UniOS!

Snježana BARIĆ-ŠELMIĆ

Nakon 24. Smotre Sveučilišta, koja je zbog epidemioloških razloga održana u potpunosti virtualno, uslijedio je niz aktivnosti koje su dodatno informirale buduće studente o različitim studijskim programima koji se nude na našem Sveučilištu. Osmišljen je niz krilatica koje su se koristile u kampanji koju smo nazvali Lajkaj UniOS! „Lajkaj UniOS zato što je Osijek grad po mjeri studenata!“ „Lajkaj UniOS zato što stvaramo motivirajuću atmosferu i brinemo se o našim studentima.“

„Lajkaj UniOS zato što se na UniOS-u uči od najboljih.“

„Lajkaj UniOS zato što nakon UniOS-a studij možeš nastaviti i u inozemstvu.“

„Lajkaj UniOS zato što je mogućnost zapošljavanja nakon UniOS-a odlična.“

Kampanja je imala doseg od 440 000 osoba, pokrivena je cijela Hrvatska, Srbija, Bosna i Hercegovina, Slovenija, Crna Gora, Austrija, Njemačka. Na našoj mrežnoj stranici Smotre bilo je više od 13 900 pregleda. Kampanja je promovirala 12 fakulteta (Ekonomski fakultet, Fakultet agrobiotehničkih znanosti, Fakultet elektrotehnikе, računarstva i informacijskih tehnologija, Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, Kineziološki fakultet, Filozofski fakultet, Gradevinski i arhitektonski fakultet, Katolički bogoslovni fakultet, Medicinski fakultet, Pravni fakultet, Prehrambeno-tehnološki fakultet) te Akademiju za umjetnost i kulturu i četiri odjela (Odjel za biologiju, Odjel za fiziku, Odjel za kemiju i Odjel za matematiku).

Kampanja je isticala da je UNIOS Sveučilište po mjeri studenata u kojem se naše nastavno osoblje brojnim projektima, međunarodnom suradnjom te radionicama, brine o usmjerenju i motivaciji svakog studenata. Brojnim suradnjama, ali i nagradama možemo reći kako naši studenti uče od najboljih, a to pokazuju i brojke zapošljivosti naših studenata. Jednako tako, aktivni smo kroz brojne projekte međunarodne razmjene pa je i mogućnost nastavka studiranja u inozemstvu

prednost naših studenata.

Zbog brojnih karakteristika Osijeka, poput sigurnosti, urbanosti, srdačnosti, infrastrukturne dostupnosti te mnoštva sadržaja za studente, osječko je Sveučilište oduvijek bilo privlačno studentima iz svih krajeva Hrvatske, ali i okolnih zemalja.

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku nudi mogućnost izbora iz različitih znanstvenih područja, od tehničkih, biotehničkih, prirodnih, biomedicinskih, preko društvenih, humanističkih, umjetničkih do interdisciplinarnih područja. U sklopu znanstvenih područja postoji mogućnost studiranja na sveučilišnim preddiplomskim, sveučilišnim integriranim, stručnim i izvanrednim studijima. Nastava se izvodi na 136 studijskih programa, i to na 127 sveučilišnih studija te na devet stručnih studija. Završetkom preddiplomskih studija na Sveučilištu u Osijeku studenti svoje obrazovanje mogu nastaviti na diplomskim, a kasnije i na doktorskim studijima našeg Sveučilišta.

Rezultati su kampanje pokazali da su mrežnu stranicu www.smotra.unios.hr posjećivale najviše osobe iz Hrvatske, zatim iz Bosne i Hercegovine, Srbije, Njemačke, Austrije, Crne Gore, Slovenije, pa čak i Ni-

SVEČANO OTVARANJE ALFA UČIONICE

Vlalta HEĆIMOVIĆ

Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku i Izdavačka kuća Alfa d. d. Zagreb potvrdili su višegodišnju suradnju potpisivanjem ugovora o suradnji i svečanim otvorenjem Alfa učionice. To je prva takva suradnja Alfe d. d. i jednoga fakulteta te je tom prigodom jedna učionica na Fakultetu opremljena računalom i pametnom pločom putem kojima će studenti imati pristup

raznolikim obrazovnim materijalima i digitalnim udžbenicima na platformi mozaBook. Studenti će imati priliku isprobati i svakodnevno upotrebljavati izvrsna metodička i digitalna rješenja. Dogovorena su i ogledna predavanja na temu digitalnog obrazovanja i primjene informacijskih i komunikacijskih tehnologija. Izdavačka kuća Alfa d. d. svojim rješenjima i stalnim napredovanjem predstavlja budućnost obrazovanja, baš kao i studenati koji će nakon fakulteta započeti s radom u odgojno-obrazovnim institucijama.

Od 21. do 23. travnja organizirani su Dani medijske pismenosti na AUK-u 2021.

Nikolina VIDAKOVIĆ

Od 21. travnja 23. travnja održani su Dani medijske pismenosti na AUK-u 2021. koje je organizirao Odsjek za kulturu, medije i menadžment pri Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku (AUK), u suradnji s partnerima. Ove je godine u okviru Dana medijske pismenosti na AUK-u 2021. pripremljeno desetak različitih programa koji su uživo, uz poštivanje važećih epidemioloških mjera, organizirani u prostorijama Akademije na Trgu Svetog Trojstva u Tvrđi. Prva dva dana (21. i 22. travnja) naglasak je bio na predstavljanju mnogih kreativnih i zanimljivih radova koje su studenti nekoliko studijskih godina i smjerova Odsjeka uspješno realizirali na zadane teme iz područja medijske pismenosti i kritičkoga vrjednovanja - govor na mržnje, elektroničkoga zlostavljanja, propagandnih tehnika, manipulativnih metoda te širenja (dez)infodemije u medijima i javnosti. Tom prigodom novim studentskim naraštajima predstavljen je i studentski časopis Notan koji uspješno izlazi već nekoliko godina. Treće dana (23. travnja) prvo su dr. sc. Snježana Barić-Šelmić i Tomislav Levak održali prigodno predavanje „Uloga medija

ske pismenosti u brendiranju“, a potom je realiziran središnji sadržaj Dana medijske pismenosti na AUK-u 2021., ali i Dana medijske pismenosti na nacionalnoj razini: panel-rasprava „Kako povećati razinu medijske pismenosti u Hrvatskoj?“. Panel-rasprava okupila je neke od vodećih stručnjaka u području medijske pismenosti u Hrvatskoj, a tijekom dva sata obuhvaćene su teme aktualnoga stanja i važnosti medijske pismenosti (posebice u doba pandemije i infodemije), potrebe stvaranja mreža medijske pismenosti, kao i važnosti nacionalnoga pristupa i strategije za medijsku pismenost u Hrvatskoj.

Nakon što je Martina Chapman, neovisna savjetnica za medijsku pismenost i digitalno uključivanje iz Irske, održala uvodno izlaganje putem platforme Zoom, o navedenim zanimljivim pitanjima raspravljali su: Jasna Vaniček-Fila, ravnateljica Uprave za medije i razvoj kulturnih i kreativnih industrija u Ministarstvu kulture i medija RH; prof. dr. sc. Nada Zgrablić Rotar, suradnica na Sveučilištu VERN i glavna urednica časopisa „Medijska istraživanja“; prof. dr. sc. Danijel Labaš, predstojnik Odsjeka za komunikologiju Fakulteta hrvatskih studija i predsjednik Društva za komunikacijsku i medijsku kulturu te Ana Dokler, glavna urednica

internetskog portala medijskapismenost.hr i koordinatorica projekta Dani medijske pismenosti. Moderator je bio Tomislav Levak s Odsjeka za kulturu, medije i menadžment Akademije. Panel-rasprava održana je uživo za ograničen broj posjetitelja (zbog poštivanja epidemii), ali uz izravan prijenos i praćenje preko triju platformi - YouTube kanala i Facebook-stranice Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku te Facebook-stranice portala medijskapismenost.hr. Na taj način popratilo ju je više od 1500 gledatelja, a dogovorenim

uloških uvjeta), ali uz izravan prijenos i praćenje preko triju platformi - YouTube kanala i Facebook-stranice Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku te Facebook-stranice portala medijskapismenost.hr. Na taj način popratilo ju je više od 1500 gledatelja, a dogovorenim

radnici Mateja Ištuk, Lucija Marić, Ivan Martinović, Nikolina Vidaković i Lorena Žunić. U sve sadržaje bilo je pak uključeno više od 120 studenata Odsjeka.

Koordinatori Dana medijske pismenosti na AUK-u 2021. bili su Tomislav Levak i dr. sc. Snježana Barić-Šelmić, a studenti su

DOGAĐAJ REALIZIRAN U OKVIRU 4. DANA MEDIJSKE PISMENOSTI NA NACIONALNOJ RAZINI

● Ovaj trodnevni događaj realiziran je u okviru 4. Dana medijske pismenosti koje su od 19. do 25. travnja 2021. na nacionalnoj razini organizirali Agencija za elektroničke medije i Ured UNICEF-a za Hrvatsku te brojni drugi partneri, a pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture i medija te Ministarstva znanosti i obrazovanja. Cilj je projekta osvijestiti javnost o važnosti medijske pismenosti i osigurati što većem broju građana, posebice djeci i mladima, prigode za učenje o medijima. Odsjek za kulturu, medije i menadžment AUK-a u ovome projektu sudjeluje od samoga početka. Prve dvije godine realizirano je nekoliko predavanja i radionica u drugim obrazovnim ustanovama, a prošle je godine AUK sudjelovao u mrežnim događanjima.

NA FAKULTETU ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI ODRŽANO JE ZOOM PREDAVANJE OLEGA MANDIĆA, „POSLJEDNJEG DJEČAKA IZ AUSCHWITZA“

Ivica KELAM & Kristina DILICA

Na Fakultetu za odgojne i obrazovne znanosti u sklopu kolegija Bioetika održano je Zoom predavanje Olega Mandića, „posljednjeg dječaka iz Auschwitza“, na temu Bioetika i holokaust, s gostima, njegovom ekselencijom Ilanom Morom, veleposlanikom Države Izrael u Republici Hrvatskoj i Cameronom Millardom, političkim savjetnikom u Veleposlanstvu Sjedinjenih Američkih Država u Republici Hrvatskoj. „Jednom se dogodilo što znači da se može dogoditi ponovno. To je bit onoga što trebamo reći.“

Primo Levi

Holokaust je jedinstveni zločin koji je uvelike obilježio svjetsku povijest 20. stoljeća te kao takav ostavlja veliku crnu mržlu na povijesnoj karti čovječanstva. Sustavno istrijebljenje čitavih naroda provodilo se u logorima diljem Europe, a njihovi lokaliteti, danas više ili manje očuvani, služe kao mješta sjećanja na milijune bezrazložno ubijenih ljudi. Holokaust je primjer genocida, a riječ genocid znači djelo počinjeno u namjeri da se u cijelosti ili djelomice uništi jedna etnič-

ka, nacionalna, vjerska ili rajska skupina. Poučavanje o holokaustu relevantno je i danas. Sve što je tom dogadaju pretihodilo - antisemitizam, propaganda, stereotipi i diskriminacija manjinskih skupina, nažalost je i danas, u raznim oblicima, prisutno u društvu. Zbog toga je važno razviti dublje razumijevanje ne samo političkih ili društvenih nego i psiholoških i etičkih čimbenika masovnog nasilja i holokausta poučavanjem mlađih na svim obrazovnim razinama kako se takvi dogadaji ne bi ponovili. Antisemitizam kao i rasizam također nije prošlost, a u to se uvjeravaju zemlje diljem svijeta sve češćim napadiма, ne samo na Židove nego i na pripadnike raznih etničkih ostalih skupina. To dokazuje da razina obrazovanja mlađih nije dovoljna i nije dovoljno usmjerena na razvoj kritičkog promišljanja o tim dogadajima za koje je važno reći da se nisu dogodili u Europi, već je važno i lokalizirati, dogodili su se i u Hrvatskoj. Kako je podučavanje o holokaustu usmjerenono na osnovne i srednje škole, akademска se razina zanemaruje osim studija povijesti. To je poražavajuća činjenica a pogledamo današnju kulturnošku i vrijednosnu sliku našeg društva. Upravo je kolegij Bioetike univerzalan kolegij koji temu holokausta, ali i genoci-

ja dokazano da se o temi holokausta i genocida uopće može govoriti i izvan studija povijesti. Cilj je obuhvatiti što veći broj studenata na raznim fakultetskim smjerovima. Važnost je predavanja prepoznala i uprava Sveučilišta te je profesor za umjetnost, kulturu i međunarodnu suradnju red. prof. art. Robert Raponja u ime rektora i uprave pozdravio ugledne goste i istaknuo potrebu za takvim vidom edukacije budućih naraštaja. Njegova ekselencija Ilan Mor, veleposlanik Države Izrael u Republici Hrvatskoj, u uvodnom je dijelu upoznao studente s potrebom edukacije o holokaustu i ostalim genocidima kako se takvo zlo ne bi više nikada ponovilo. Mor je u inspirativnom uvodnom predavanju podržao edukacije o holokaustu na akademskoj razini i, uz kratak povijesni pregled, zaključio da je potreba za edukacijom danas velika upravo zbog brojnih slučajeva mržnje, rasizma i antisemitizma. Također se osvrnuo i na Hrvatsku govoreći da moramo prihvati svoju povijest i podučavati ju onakvom kakva se uistinu dogodila. Cameron Millard, politički savjetnik u Veleposlanstvu Sjedinjenih Američkih Država u Hrvatskoj također je spomenuo važnost edukacije o holokaustu i objasnio da Vlada Sjedinjenih Američkih Država u potpunosti potiče razvoj edukacija na našem području. Izrazio je svoju potporu našem Fakultetu i nastavku rada na razvoju bioetičkog senzibiliteta kod studenata po pitanju holokausta i ostalih genocida. Gostovanje užvanika iz veleposlanstava od iznimnog je značenja za Sveučilište jer su svojim govorima i naznačenošću otvoreno podržali rad i razvoj bioetike na Sveučilištu. Svjedočanstvo gospodina Olega Mandića ispričano filmom o njegovoj obitelji potaknulo je velik broj studenata na postavljanje pitanja nakon ogleda filma. Gospodin je Oleg velikodušno odgovarao na pitanja studenata, a studenti su svojim pitanjima dali do znanja da je su predavanje i razgovor na njih ostavili dubok dojam i, nadamo se, trag koji će njihovo kritičko promišljanje odvesti u pravome smjeru. Gospodin Oleg ostavio nam je riječi koje treba pamtit i kasnije prenosit, ali je najvažnija njegova poruka: „Ne mrzim nikoga. Prestao sam mrziti one koji su zlo počinili. Oprostiti, ali ne zaboraviti.“ To je poruka koja ostaje urezana u sjećanje, ali i poruka koju će, nadamo se, naši studenti ne samo zapamtiti već i živjeti kad postanu punopravni članovi akademске zajednice te ju kao takvi prenositи budućim naraštajima.

Virus in Academia

Antonio ŠABIĆ

Utorak, 20. travnja 2021. godine Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku organizirala je cijelodnevni program pod nazivom Virus in Academia koji je bio održan u prostorima Akademije u Tvrđi i u prostorima Akademije u kampusu. U 10 sati program je otvoren predstavljanjem Danovnika iz karantene, točnije u Salonu Akademije dekanica Helena Sablić Tomić i Snežana Barić Šelmić predstavile su Akademijin Danovnik - svojevrstan projekt koji je Akademija započela u vremenima pojave koronavirusa i izolacije koja je ubrzo uslijedila. Projekt je točje je mjesto mrežna stranica Akademije na kojoj su radovi iz Danovnika i dalje dostupni. Svojevrstan je to kaleidoskop uradaka studenata, profesora, administrativnog osoblja pa i umirovljenika Akademije koji su kroz pisane i fototragove, videouratkate, glazbu i razne vrste tekstova nudili ne samo

svoj pogled i osvrt na kriju s koronavirusom nego i javnosti ponudili svojevrstan umjetnički izričaj koji je u vremenu izolacije našao izlaz upravo kroz Danovnik. Ut pictura virus naziv je izložbe studenata Odsjeka za kreativne tehnologije i Odsjeka za kulturu, medijski i menadžment koja je odmah po predstavljanju Danovnika otvorena u atriju Akademije u Tvrđi. Uslijedilo je potom predavanje Hrvoja Mesića Od španjolske grupe do korone u Salonu koje je okupilo velik broj studenata, naravno uz pridržavanje svih aktualnih mjeru. U Salonu je upriličen i zajednički koncert saksofonistice Ane Kovačić i klavirista Ivana Bobića pod nazivom Virus in Academia, a u poslijepodnevnim satima, zajednički, Nebojša Lujanović i autor Leo Rafolt predstavili njegovu knjigu nastalu za vrijeme pandemije - Virus in fabula. Večernjom izvedbom Jure Ruže Samoizolacija u 40 minuta održanom u prostorima Akademije u kampusu završen je taj, na neki način, retrospektivan Virus in Academia dan.

Ana KURTOVIĆ

Studentski život često je užurban i nerijetko se čini da nema dovoljno sati u danu. Iako je točno da studenti imaju mnogo obveza i da često nemaju dovoljno slobodnog vremena, vještine upravljanja vremenom koristan su alat za bolju organizaciju koja može umanjiti stres i oslobođiti nešto vremena za odmor ili zabavu. Kako bismo bolje upravljali vlastitim vremenom, prva stvar koju trebamo napraviti jest kritički promotriti svoje sadašnje upravljanje vremenom. Pomaže usmjeriti se na nekoliko tzv. kradljivaca vremena, odnosno tipične razloge zašto odgadamo neke zadatke ili ih ne uspijevamo napraviti iz drugih razloga. Prva su skupina kradljivaca vremena unutarnji uzroci kao što su strah od promjene ili neuspjeha, sklonost obavljanju poslova u zadnji tren, sklonost preuzimanja previše obveza i sl. Druga su skupina vanjski uzroci, primjerice preteški zadaci, neugodni zadaci, nejasno zadani zadaci ili nejasno postavljeni ciljevi, previše distrakcija i sl. S obzirom na to da se uzroci mogu okvirno podijeliti u takve dvije široke kategorije, onda se i o mogućim rješenjima može razmišljati na takav način. Ako prepoznamo

da su uzroci neuspjeha u ispunjavanju obveza većinom unutarnji, dakle psihološke prirode, onda se nameće zaključak da im tako treba i pristupiti - pozabaviti se onime što smo prepoznali kod sebe. Ako prepoznamo da se bojimo neuspjeha, onda smanjivanje obveza nije osobito funkcionalno jer primarno problem nije u tome. Ono nas može malo umiriti, ali neće ukloniti ni umanjiti glavni izvor stresa. S druge strane, ako prepoznamo da imamo tendenciju preuzimanja previše obveza, smanjivanje bi obveza moglo pomoći. Međutim, to ne znači da trebamo odustati od svih dodatnih zadataka za koje smo motivirani. S obzirom na to da su akademski zadaci obvezni, korisno je planirati ih tako da manje dodatnih zadataka preuzimamo onda kada imamo mnogo obveznih zadataka, a u razdobljima kada smo slo-

rice, jednoj osobi može najviše odgovarati linearan pristup pri kojem istovremeno radi samo na jednom zadatku i ne započinje s drugim dok ne završi taj zadatak. Drugoj osobi može odgovarati potpuno suprotan, preklapajući pristup pri kojem pojedinac usporedno obavlja više aktivnosti. Tački različiti pristupi ne mogu se uspoređivati na nekoj apsolutnoj razini, nego se njihova primjerenost određuje prvenstveno na temelju preferencija i stilova pojedinca, ali vodeći računa i o obilježjima zadatka koje mora obaviti. Nadalje, promjena je navika ili uvodenje novih navika proces što znači da treba pratiti njegovu učinkovitost i primjerenost te ga prilagodavati po potrebi. Isto tako, uvodenje promjena u svoje upravljanje vremenom može biti postupno, počevši s malim promjenama koje se lakše provode u djelu, a nakon evaluacije njihova učinka obogaćivati pristup novim vještinama i postupcima. Često je takav pristup uspješniji od pokušaja uvodenja velikih promjena koje mogu biti izazovne za motivaciju ako se ne pokažu odmah uspješnima. Neovisno o tome koji pristup odabrali, opći kriterij za njegovu prikladnost osobi jest kako se ona osjeća s takvim pristupom, odnosno pridonosi li on smanjenju stresa i povećanju osjećaja kontrole nad svojim vremenom i obvezama.

Devedesete u hrvatskoj dramskoj književnosti

i kazalištu na 31. Krležinim dñima

Ivan TROJAN

Poznata hrvatska teatrološko-kazališna manifestacija Krležini dñi u Osijeku, na kojoj nisu rijetkost međunarodna znanstvena i stručna sudjelovanja, održala se po trideset i prvi put od 28. do 30. travnja 2021. godine. Izazovo vrijeme u kojem pokušavamo živjeti i raditi odgodili su vrijeme održavanja simpozija koji je redovito obilježavao rođendan osječkoga Hrvatskoga narodnog kazališta 7. prosinca. No sudbina je htjela da se ove godine na Krležinim dñima izreknu rečenice posvete plesu i Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti koje su u terminu održavanja simpozija proslavljali svoje Dñe.

Izazovnost recentnog trenutka kojeg smo dionici prispolobila se s temom znanstvenog dijela Krležinih dñi koji su nosili temeljnu misao: Devedesete u hrvatskoj dramskoj književnosti i kazalištu. Iznimno su hrabro i suvereno nastupili organizatori simpozija, Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku, Odsjek za povijest hrvatskog kazališta Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti te Filozofski fakultet Osijek, organizirajući simpozij s velikim brojem sudionika. Odaziv je bio

neočekivano velik te je od najavljenih dvadeset i šest priopćenja održano njih šesnaest. Uz dvadesetak vodećih hrvatskih teatrologa i dramatologa, inicijalan i zamjetan autoreferencijski nastup imao je jedan od najkvalitetnijih suvremenih hrvatskih dramskih pisaca i scenarista Pavo Marinković naslovjen O mom dramskom pismu koji je donekle ublažio počesto hladno hermetične, ali izrazi-

to kazališno-povjesno vrijedne iskaze humanističkih znanstvenika.

Devedesete u hrvatskoj drami i kazalištu promišljene su kroz nastupe Ive Hraste Soča koja je priopćila o Ulozi nacionalnih kazališta u kontekstu razvoja identiteta nacije, Dubravke Crnojević Carić s temom Slavonika Judita i starja hrvatska književnost u kazalištu devedesetih, organizator Krležinih dñiaka-

demik Boris Senker izložio je priopćenje Redateljske poetike u devedesetima, a Martina Petranović govorila je o Izvedbenim prostorima u hrvatskom kazalištu u devedesetima. Livića Kroflić izložila je temu Izazovi devedesetih u hrvatskim kazalištima lutaka, a Maja Đurinović, upravo na Dan plesa, govorila je o Devedesetima u plesnoj grani hrvatskog kazališta: važni događaji, novi smjerovi i sta-

re tendencije. Naziv priopćenja Suzane Marjanović glasio je Dva kontraposta na Džamiji (Dom HDLU-a) - izvedbene devedesete veterana hrvatskoga performansa - Antonia G. Lauera aka Tomislava Gotovca. Usljedila je Agata Juniku s temom Montažstroj - 30 godina mimoilažnja s hrvatskim teatrom.

Usljedila su izlaganja Ane Leiderer, Kazališno upravljanje u devedesetima, Ivana Trojana,

Osječko kazalište u devedesetima, Roberta Raponje, INK i MKFM u drugoj polovici 1990-ih, Lucije Ljubić, Suvremena hrvatska drama u časopisnoj periodici devedesetih, Viktorije Franjić Tomić i Mislava Brumeca, Časopis Plima i njegov utjecaj na hrvatsku dramsku produkciju i kazalište devedesetih godina 20. stoljeća, Kristine Peterternai Andrić i Ivane Žužul, Nevjedljiva ekonomija transgresivnih ženskih identiteta u Groznicu Ivana Vidića, te Mire Muhiberac, Glumci Mladen Buduščak i Darko Ćurdo.

Većina spomenutih autora iznimno dobro poznaje dosege kazališne semiotike, na nju gleda kao epistemologiju svih teatroloških disciplina te pokriva svjesno i sustavno analizirati kazališni čin, u najširem smislu te riječi, s nakanom da se tipičnim semiološkim sredstvima opiše njegovo funkcioniranje kao značajnog i komunikacijskog fenomena. Očito je i u pojedinim autora poznavanje kazališne teorije i prakse te njezine povijesti što konačno dovodi do sustavnog i odgovornog promišljanja o većini kazališnih disciplina uključenih u realizaciju kazališnog čina, no ponajprije redatelja i dramatičara jer privrženost zahtjeva vrh autorske hierarhije.

Umjetnički dio programa bio je vezan uz Izložbu VI. Biennale kazališnog plakata HNK Osijek, zatim uz dvije predstave: Dječak koji je govorio Bogu Damira Madarića u režiji Same M. Streleca te Štajga Ivane Šoja u režiji Jasmina Novljakovića. Knjige objavljene tijekom 2020. i 2021. godine, od iznimne važnosti za hrvatsku teatrologiju i dramatologiju, također su predstavljene u sklopu 31. Krležinih dñi. Riječ je o naslovima: drugo izdanie knjige hrvatskog kazališta, Antologija hrvatskog kazališnog dramaturgije i Antologija hrvatske drame. Generacija prekinute mladosti, Livića Kroflić: Duša u stvari, Martina Petranović: Slikar u kazalištu - Zlatko Kauzlaric Atač, Hrvatka Mihanović-Salopek: Kristalni plov. Glazbeno-umjetnička djelatnost Branke Beretovac - operne prvakine HNK u Zagrebu.

Siniša PETKOVIĆ

Dana 23. travnja 2021. organizirana je deseta zaredom Noć knjige 2021., manifestacija kojom je obilježen Svjetski dan knjige i autorskih prava te time afirmirana kultura čitanja i podignuta svijest o važnosti knjige. Tema ovogodišnje noći knjige bila je „Ljekovita moć knjige“. Tradicionalni večernji program započeo je u 18,00 sati i trajao do 21,00 sat, no ovoga puta u nešto drugačijem, nesvakidašnjem obliku. S obzirom na epidemiološku situaciju izazvanu virusom COVID-19, način organizacije manifestacije morao je biti prilagođen mjerama utvrđenim na nacionalnoj razini. Stoga je Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek Noć knjige organizirala kao mrežnu (online) manifestaciju pri čemu su svi zainteresirani gradani i korisnici mogli iz vlastitog doma uživati u priredenim programima. Ponudene organizirane aktivnosti bile su namijenjene i djeci i odraslima, a mrežnim programima imaju oko 1700 pregleda zainteresiranih građana. Jedina aktivnost uživo bila je snijena cijena članarine za 10 kuna za prvi upis u Knjižnicu i obnovu upisa.

Aktivnosti u Noći knjige bile su različitog sadržaja. Svi zainteresirani mogli su u izložbenoj auli i putem mrežne stranice Knjižnice pogledati izložbu fotografija Udruge Melanom pod nazivom „Čuvaj svoju kožu“. Potom virtualno se mogla pogledati izložba „Epidemije u djelima svjetske književnosti“ koja na najrazličitije načine obraduju temu epidemija i pandemija te virtualni izbor nadahnjujućih djela svjetske književnosti pod nazivom „Knjige koje liječe dušu“. Virtualno čitanje dijelova tekstova osječkih autora u organizaciji knjižnične Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku, Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti Osijek, Filozofskoga fakulteta u Osijeku i Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek nazvano je KNJIGOLjeK ZA OSijeK: Osječani čitaju Osječanima. Svaka od navede-

nih knjižnica program je prilagodila svojem načinu djelovanja i namijenila ga drugoj ciljanoj skupini, no sâm program osmišljen je i organiziran za jedničkim snagama. U godini čitanja cilj je bio zajedničkim snagama uputiti na pozitivan učinak knjige kroz sâm čin čitanja i to čitanja naglas. Korisnicima GISK-a i svim zainteresiranim građanima odlomcima svojih dijela, čitajući virtualno naglas, predstavile su se Osječanke Zlata Kerže Živaković i Željka Živković. Knjiga ima moć liječiti, izlijeciti i zalijeći nas na više načina. Brojni su već poznati primjeri pozitivnih učinaka biblioterapije. Pozitivan učinak javnog čitanja naglas višestruk je. Onaj koji sluša uživa u pažnji koja mu je u tom trenutku usmjerena kao i u pomoći koju tada prima, pogotovo ako ne može sâm čitati poput djece koja još ne znaju čitati ili starije populacije kojoj je oslabljen vid. Onaj pak koji čita, odnosno izgovara pročitano, prima pozitivan učinak i u samom činu javnog nastupa, ali i u pripremama za javno čitanje jer to su iskustva tijekom kojih se uče i stječu vještine koje ne samo da nam koriste i kasnije u svakodnevnom životu nego i tijekom kojih otkrivamo sami sebe.

Aktivnost namijenjena svima imala je naziv Književni kviz maraton. Maraton se sastojao od pet kvizova s najmanje 20 pitanja i triju ponuđenih

odgovora od kojih je jedan točan. Svaki kviz započeo je na pola sata na poveznici koja je postavljena mrežno te se odmah po završetku video točan broj bodova i poredak.

1. kviz: Fantastičan kviz za početnike u 19,00 sati
2. kviz: Fantastičan kviz za napredne u 19,30 sati
3. kviz: Osječka kulturna scena u 20,00 sati
4. kviz: Prepozna me po naslovnicu u 20,30 sati
5. kviz: Osječka čitanka u 21,00 sat

Zbog epidemioloških prilika i nemogućnosti organiziranja dodjele nagrada uživo, višegodišnja tradicija proglašenja najčitatelja među djecom i najmladim čitateljima preseljena je takoder u virtualni svijet. Stoga je proglašenje i darivanje najčitatelja Odjela za rad s djecom i mladima Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek u 2020. godini održano putem Facebookove stranice Knjižnice: Čuvari priča.

Iduća aktivnost namijenjena prvenstveno djeci osnovnoškolske dobi nazvana je Online Escape room za klinice i klinice. Mališani su imali prilike pridružiti nam se u zabavnoj igri pronalaska izlaza iz online zatvorene prostorije, rješiti zagonetke, pratiti tragove i uz pomoć likova iz bajki i dječjih romana pronaći ključ za izlaz. Tijekom aktivnosti Vrijeme je za te-

rapiju online pričom na hrvatskom i engleskom jeziku, svi zainteresirani imali su prilike poslušati priču H.C. Andersen „Princeza na zrnu graška“. Sajnom kreativnom mrežnom radionicom „Origami straničnici“ na YouTube kanalu Knjižnice na jednostavan je način prikazana mogućnost izrade straničnika koja će nekim biti svakako i poticaj za nove ideje i vlastite kreacije.

Dakle, i u tako teškim i za sve nás ne-svakidašnjim vremenima Gradska i sveučilišna knjižnica obilježila je manifestaciju kojom se obilježava Svjetski dan knjige i autorskih prava te time ponovno afirmirala kulturu čitanja, potaknula razgovor o literaturi, podigla svijest o važnosti knjige u svakome društvu i svakom vremenu.

NOĆ KNJIGE 2021. NA FILOZOFSKOME FAKULTETU: KNJIGOLjeK ZA OSijeK

Lana ŠUSTER

Filozofski fakultet u Osijeku ovogodišnju je Noć knjige organizirao u suradnji s Akademijom za umjetnost i kulturu, Fakultetom za odgojne i obrazovne znanosti te Gradskom i sveučilišnom knjižnicom u Osijeku pod nazivom Knjigoljek za Osijek. Individualni programi zajedničkom inicijativom organizirani su i osmišljeni u suradnji s Odsjekom za hrvatski jezik i književnost, Odsjekom za engleski jezik i književnost, Odsjekom za madarski jezik i književnost, Odsjekom za njemački jezik i književnost te Katedrom za zajedničke sadržaje. Ideja je bila čitati osječke autore Osječanima u cilju poboljšanja sposobnosti čitanja, javnog nastupa te poticanja ljubavi prema čitanju. Deseta Noć knjige u Hrvatskoj se obilježavala pod motom Ljekovita moć knjige, a u ovim teškim vremenima na osječkom se Sveučilištu moglo opustiti uz čitanja na otvorenome bez bojažni i otpustiti strah u ljekovita čitanja i maštanje. Ove smo godine nakratko dopustili knjigama da nas liječe i raspolaže čitanjima naglas. Čitanja su na Filozofskome fakultetu predstavljena na hrvatskom, engleskom, njemačkom, madarskom i poljskom jeziku. Program od ukupno 23 čitanja predstavio je javne i videonastupe studenata preddiplomskih i diplomskih studija uživo, a sva su se čitanja prenosila putem fakultetskih i knjižničnih Facebook-stranica. Pomno birana i uvježbana čitanja iskreirana su s vrijednim mentorima nastavnicima, a posljednji je petak u mjesecu bio rezerviran za sve Osječane koji su željeli biti dio Godine čitanja. Uz čitanja posjetitelji su mogli izabrati svoj besplatni primjerak FFOS-ovih izdanja i nastaviti čitanja kod kuće. Program se odvijao u dvorištu ispred Fakulteta 23. travnja od 18 do 21 sat. Tako su svoja čitanja pripremili pre-

ma fakultetskim odsjecima: Odsjek za hrvatski jezik i književnost pripremio je Osječke šetnje s Vilmom Vukelić, čitala Lucija Jakić; Osječka čitanka 2.0 - izbor tekstova osječkih autora, čitala Dunja Vlahek, Kolopleti (ne)stvarnosti - Ana-Marija Posavec: Andreas, samo da Kika ne dode, čitala autorka; Glazba riječi: diktiram ditiramb - Bruno Koić: diktiram ditiramb, čitala Ozana Vučina. Odsjek za madarski jezik i književnost pripremio je tekstove naših poznatih osječkih književnika: Delimir Rešicki: Baranyai Fecskék: Lastavice u Baranji, čitala Dunja Vlahek; Goran Rem: A Boszorkány-Épületek I: O vješticama zgradama, čitala Karolina Hegediš; Ana Lehocki-Samardžić: A Fest n : Slikarica, čitala Nensi Lazar. Katedra za zajedničke sadržaje poigrala se s aktualnim tekstovima naše Osječanke Kristine Kuzmić koja svojim životnim i svakodnevnim iskustvima nasmijava i ohrađuje svoje vjeerne čitatelje, I legice žive (američki san) - izbor ulomaka iz knjige Kristine Kuzmić: Hold On, But Don't Hold Still: Hope And Humor From My Seriously Flawed, čitala Karla Živaković. Adrian Buček čitao je pjesmu Dobriše Cesarića na njemačkom jezikom, Život kao vočka - prijevod pjesme Vočka poslije kiše. Pratnju teksta gitarom doista je podiglo atmosferu i upotpunilo terapiju knjigom. Našu najmladu publiku, studentice Lucija Grgić, Ana Kljajić, Izabel Zdravčević Odsjeka za informatologiju, liječe su čitanjima iz slikovnice osječke književnice Dubravke Pađen Farkaš Nije me strah, a pod nazivom Nema straha za nas, u čitanju je spas! Otvorenje, ranije toga dana, studentice su odradile izvrsnom radionicom za 12 mališana 2. razreda Osnovne škole „Franjo Krežma“ gdje su imali priliku svoje strahove napisati na balone i otpustiti ih u zrak pri glasno izgovorenoj rečenici Sve je to u mojoj glavi! Na poljskome jeziku predstavljeni su i prijevodi Raj Ultracony, Raj Odnalezony/Raj izgubljen, raj

NOĆ KNJIGE NA GRAFOS-u 2021.

Vesna ZOBUNDŽIJA

Jubilarna deseta Noć knjige bila je posvećena ljekovitoj moći knjiga i čitanja, a zaštitno je lice bila simpatična pripovjedačica Knjiguška. Čitanje povećava emotivnu inteligenciju i toleranciju, razvija samosvijest, samopouzdanje i vrijednosti koje nisu uvijek mjerljive, ali su dugoročno važne za kvalitet života pojedinca i opće dobro zajednice. A sada nam je, u ovom ludom vremenu društvenih i intimnih kriza, više nego ikada potrebna ljekovita moć knjiga i čitanja.

Nažalost, i ove smo godine program morali prilagoditi epidemiološkim mjerama pa se nismo mogli družiti uživo. Međutim, za studente i djelatnike GRAFOS-a Knjižnični je odbor pripremio nekoliko aktivnosti u kojima su mogli sudjelovati, a snimili smo i video koji je javno dostupan svima koji vole poeziju i romantične ljubavne priče.

Budući da je 2021. godina proglašena Godinom čitanja, pozvali smo studente i djelatnike Fakulteta da preporuče jedni drugima knjigu - knjigu koja ih je oduševila, zaokupila, promjenila ili samo dobro zabavila i opustila. Na dva mjeseca na Fakultetu postavili smo kutije u koje su ljubitelji knjiga ubacivali papiriće s naslovima koje žele preporučiti. Na Svjetski dan knjige, 23. travnja, kada se obilježava i Noć knjige, objavili

smo na mrežnoj stranici knjižnice i na društvenim mrežama Facebooku i Instagramu popis trideset četiriju knjiga koje su ostavile trag, probudile emocije ili potaknule na razmišljanje. Sljedeću aktivnost nazvali smo I riječ pričom postade. Storytelling ili pričanje priča nešto je što svi radimo cijeli život. Međutim, prava, dobra priča mora imati veze s temom o kojoj se piše i poantu, odnosno ključnu poruku koju čitatelj treba zapamtiti. Treba ima-

ti strukturu kako bi se lakše pratilo tijek priče i bolje uočilo smisao. Pokušali smo navesti studente, bar one koji redovito borave u našem Legere klubu, da zajedno napišu priču. Na ploču smo, tek da damo početni impuls, napisali naslov i prvu rečenicu. Daljnji tijek priče odredili su studenti koji su dopisivali po jednu ili dvije rečenice i tako trebali privesti priču do kraja. „Priča“ je također objavljena iako baš nije zadovoljavala kriterije koji su za-

dani na početku. Noć knjige na GRAFOS-u okružili smo videouratkom koji smo namijenili svima koji vole poeziju i glazbu i u skladu s temom Noći knjige nazvali ga Terapija stihom. Premda su mnogi pjesnici svoje najpoznatije pjesme sastavili na vrhuncu očaja (ili možda baš zato), dokazano je da čitanje i pisanje poezije ima terapijski učinak, pozitivno djeluje na psihu, smanjuje stres i pomaže u izražavanju osjećaja.

Angažirali smo stoga Knjigušku, „pripovjedačicu, ljekovitim priča krojačicu, iscjeliteljicom staroga kova što za svaku boljku nudi čarobna slova!“ da pročita romantične ljubavne priče velikih ruskih pjesnika Konstantina Simonova i Sergeja Jesenjina.

Priče i prekrasne stihove koje su posvetili svojim muzama pročitali su studenti Akademije za umjetnost i kulturu iz Osijeka Mateja Tustanovski i Petar Sekelez. Mladi glumci imali su i glazbenu pratnju, također studente Akademije, Domagoja Rodića na bisernici i Ivana Antičevića na bugariji. Duboko smo zahvalni na suradnji i njima i njihovim mentorima, magistri Seleni Andrić i maestru Mladenu Tutavcu koji je bio i glavni meštar za snimanje i montiranje videa. Videouradak poezije i glazbe dostupan je na Facebook-stranici Knjižnice GRAFOS i na YouTube kanalu Građevinskog i arhitektonskog fakulteta Osijek: <https://www.youtube.com/watch?v=wESyOxf3Jgs>

ZELENA POVELJA UDRUZI STUDENATA BIOLOGIJE „ZOA“

Stjepan ĆURČIĆ

Udruga studenata biologije „ZOA“ koja od 2014. godine okuplja studente Odjela za biologiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, a bavi se promicanjem biologije kao struke, unaprjeđenjem studija biologije na osječkom Sveučilištu, unaprjeđenjem znanstveno-stručne sposobnosti studenata biologije, zaštitom standarda i socijalnog statusa studenata, vrjednovanjem, očuvanjem i zaštitom Osječko-baranjske županije.

prirode i bioraznolikosti te primjenom odrednica održivog razvoja, za svoj je rad ove godine nagradena „Zelenom poveljom Osječko-baranjske županije“. Dana 26. travnja 2021. godine povelju je predsjednici udruge i studentici treće godine prediplomskog studija biologije Bruni Žižanović svečano uručio župan osječko-baranjski Ivan Anušić. Zelena je povelja javno priznanje koje se dodjeljuje za doprinos očuvanju okoliša te osiguravanju i poboljšavanju kakvoće življajna za dobrobit sadašnjih i budućih naraštaja na području Osječko-baranjske županije.

Pohvala studentima Građevinskog i arhitektonskog fakulteta Osijek za sudjelovanje u procjeni štete nakon potresa u Banovini

Sanja DIMTER

Nakon razornog potresa koji je pogodio Banovinu potkraj 2020. godine, pozivu za pomoć u procjeni oštećenja i uporabljivosti građevina odmah su se odazivali i inženjeri Građevinskog i arhitektonskog fakulteta Osijek predviđeni dekanom prof. dr. sc. Damijom Varevcem. Želeći pomoći, samostalno su se organizirali i krenuli na put prema Petrinji i studenti 1. godine diplomskog sveučilišnog studija Građevinarstvo: Martina Đurašinović i Luka Vrlić, oboje studen-

ti smjera Prometnice, te Filip Seletković, student smjera Hidrotehnika.

Studenti su se po dolasku odmah uključili u pregledne građevine i izvide štete, pružajući često i psihološku pomoć stradalima. Predanost poslu, marljivost i nesebično žrtvovanje svojeg vremena za druge, potpuno nepoznate ljude, svojom je emotivnom porukom dekanu posvjedočio bivši student GRAFOS-a, a sada ovlašteni inženjer Matheo Lucić. Ponosan na svoje mlade kolege, želio ih je pohvaliti i njihovim profesorima na Fakultetu. U znak zahvalnosti i priznanja studentima za nesebičan trud i angažman, dekan

je 13. travnja 2021. organizirao susret te studente nagradio opremom Hrvatskoga centra za potresno inženjerstvo (HCPI) koja se sastoji od zimske jakne, šljema i majice. S obzirom na to da je u tijeku organiziranje podružnica HCPI-ja diljem Hrvatske, upisani su kao prvi članovi Osječke podružnice HCPI-a koja se upravo ustrojila. Tijekom neformalnog razgovora studenti su podijelili iskustva stečena na petrinjskom području, ističući kako je bilo naporno, ali i da se radi o posebnom životnom i stručnom iskustvu. S ponosom i zahvalnošću ističemo tu humanu gestu i angažiranost naših studenata.

OBILJEŽAVANJE MEĐUNARODNOG DANA PLESA U OSIJEKU 29. TRAVNJA 2021.

Maja ĐURINOVIC

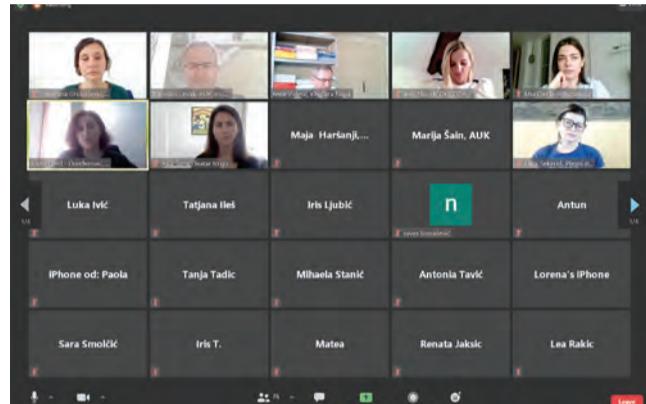
„Otkud ples? Ples je oduvijek i u potpunosti. Želja mi je osvijestiti ples i život u (pra)iskonskom smislu, u kontekstu očuvanja naših instinkta u vrijeme kad su ugroženi što zbog pandemije, što zbog opće težnje kiborgizaciji...“ Tako počinje poruka Maše Kolar, istaknute hrvatske i međunarodne plesne umjetnice koju je za Dan plesa uputila plesnoj i cjelokupnoj kulturnoj zajednici. Dan plesa obilježava se 29. travnja, na rodendan plesnog reformatora Jean-Georgesa Noverreja koji se zalagao za ples akcije i radnje, ples kao kazališnu umjetnost, a ne larpurlartističku i dekorativnu formu divirtismana. Njegova Pisma, objavljena 1760., kao da sadrže prvu i temeljnu poruku: „Pokret je posvuda razumljiv te pripada svakoj zemlji i svim narodima.“ Time je naglasio s jedne strane osebujnost, a s druge univerzalnost plesne umjetnosti. Međunarodnu je poruku ove godine poslao Friedemann Vogel, sjajan baletni plesač kojeg je hrvatska publiku imala sreću vidjeti i kao gosta na sceni HNK-a u Zagrebu. Njegova poruka započinje riječima: „Sve počinje pokretom; to je naš zajednički instinkt, a ples je rafinirani pokret komunikacije.“ Odsjek za kazališnu umjetnost Akademije za umjetnost i kul-

AKADEMIJA ORGANIZIRALA NOVU MREŽNU PANEL-RASPRAVU KORONAOSKULTURA-21

Maja HARŠANJI, Marija ŠAIN

Dana 30. travnja 2021. godine Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku putem platforme Zoom organizirala je javnu mrežnu panel-raspravu KoronaOSKultura-21. Ta je panel-rasprava sljednik mrežne panel-raspurve KoronaOSKultura-20, održane prije točno godinu dana, 30. travnja 2020. godine. Za razliku od navedene panel-raspurve koja je okupila predstavnike osječkoga javnog kulturnog sektora, u ovoj je panel-raspravi naglasak bio na privatnom, odnosno neovisnom kulturnom i umjetničkom sektoru. Cilj je bio dozнатi kako se on snalazi u aktualnoj pandemijskoj situaciji te kako ona utječe na kulturni život grada Osijeka, ali i šire. Panel-raspravu inicirao je i realizirao Odsjek za kulturu, medije i menadžment Akademije, u prvom redu doc. dr. sc. Marija Šain, doc. dr. sc. Tatjana Ileš, asistentica Maja Haršanji i moderator Tomislav Levak, uz potporu i pomoć uprave i Ureda za znanost, umjetnost, programe, projekte EU i među-institucijsku suradnju Akademije. Okupljeni su relevantni sudionici iz različitih područja kulture i umjetnosti - kazališta, filma, glazbe, likovne umjetnosti, audiovizualne umjetnosti, plesa, književnosti i izdavaštva. Gosti i govornici bili su: Mia Dimić (glazbenica), Ivana Đerd Dunderović (novinarka), Valentina Grubačević (pred-

sjednica Udruge Reart i voditeljica projekta Reart festivala), Ines Novak (predsjednica Dječjeg kreativnog centra Dokkica), Mira Sekereš (predsjednica i koreografkinja Plesnog studija Shine), Ana Šimić (predstavnica umjetničke organizacije Teatar to go) i Ivica Vučetić (vlasnik Knjižare Nova). Na početku je sudionike i brojnu publiku (panel-raspravu je pratilo više od 70 osoba) u ime organizatora pozdravio dr. sc. Igor Mavrin, zamjenik voditelja Odsjeka za kulturu, medije i menadžment. Potom su tijekom dva sata trajanja sudionici iznosili i objašnjavali kako danas izgledaju osječka kultura i umjetnost, koje aktivnosti poduzimaju akteri kulturnog i umjetničkog sektora kako bi zadovoljili želje i potrebe zainteresiranih korisnika, što su novoga naučili tijekom koronakrise, kakva je budućnost njihova poslovanja, postoje li potpore i programi namijenjeni oporavku kulturnog sektora te ima li ipak nekih pozitivnih promjena koje je ova situacija

doniđela. Svaki je panelist iznio svoje stavove i mišljenja na navedene teme, ali i iskustva njihovih organizacija i kolega iz iste ili slične struke. Premda su istaknuli i neke pozitivne strane ovakvoga razvoja, dogadaja, poput učenja i primjene novih vještina, uspješnoga prilagodavanja digitalnoj tehnologiji i kreativnoga osmišljavanja novih projekata i programa, svi su potvrdili da je aktualno stanje nedovjedno teško i problematično. Složili su se kako ono, dugoročno gledajući, zasigurno predstavlja i značajnu prijetnju budućem poslovanju, ponegdje i opstanku samostalnih umjetnika, neprofitnih organizacija i svih drugih koji djeluju u kulturnom i umjetničkom sektor. Ipak, optimistično su zaključili da su sigurni kako je kultura živila i da će uspješno prebroditi i ova nelijepa vremena. Sudionici panel-raspurve na kraju su odgovorili i na više pitanja moderatora i aktivne publike.

Program 1. DANA KINEZIOLOŠKOG FAKULTETA OSIJEK

KINEZIOLOŠKI FAKULTET
OSIJEK

SPORTSKA VJEŽBALIŠTA KIFOS-a NA OTVORENOM ZA RAZLICITE DOBNE SKUPINE

Dječji vrtić Pčelica – 25.05. 2021. 9,00 – 11,00 sati

Aktivnost: loptačke sportske igre

Voditelj aktivnosti: dr. sc. Hrvoje Ajman, poslijedoktorand
Studenti, izvoditelji aktivnosti: Zvonimir Mršo, Karla Kurbilic

Dječji vrtić Latica – 26. 05. 2021. 9,00 – 10,00 sati

Aktivnost: pokretna igra

Voditeljica aktivnosti: dr. sc. Daria Župan Tadijanov

Studenti, izvoditelji aktivnosti: Adam Galović, Karlo Čorić
Centar za autizam – 25. 5. 2021. 9,00 – 10,00 sati

Aktivnost: igra i tjelesno vježbanje

Voditelji aktivnosti: Zoran Malečić, dr. sc. Mijo Čurić
Studenti, izvoditelji aktivnosti: Ivan Požgaj, Kristijan Cvetko, David Romić, Mislav Šola

Osnovna škola „Fran Krsto Frankopan“ 26. 5. 2021. 10,00 – 12,00 sati

Aktivnosti: turnir u nogometu; aerobika

Voditelji aktivnosti: doc. dr. sc. Dražen Rastovski, dr. sc. Ivana Klaričić, poslijedoktorandica

Studenti, izvoditelji aktivnosti: Ilija Pandurević, Zvonimir Mršo, Domagoj Damjanović

Graditeljsko-geodetska škola Osijek / Škola primijenjene umjetnosti i dizajna – 25. 5. 2021. 9,00 – 11,00 sati

Aktivnost: orientacijsko trčanje

Mjesto održavanja: Park iza Veslačkog kluba Iktus

Voditelji aktivnosti: Petar Otković, asistent i dr. sc. Mijo Čurić, poslijedoktorand

Studenti, izvoditelji aktivnosti: Luka Nad, Vedran Prokopec, Kristian Zelić

Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti/Fakultet agrobiotehničkih znanosti – 25. 5. 2021. 10,00 – 12,00 sati

Aktivnosti: dodgeball; aerobika

Mjesto održavanja: dvorana Kifos (dodgeball); Otvoreni prostor ispred Fakulteta agrobiotehničkih znanosti (aerobika)

Voditelji: Jurica Lovrinčević, predavač i doc. dr. sc. Danijela Kuna

Studenti, izvoditelji aktivnosti: Sara Križanović, Ena Crnoja, Dino Keškić i Ana Kraml

ZNANSTVENI KOLOKVIJ – TJELESNO VJEŽBANJEM DRUŠTVO I ZDRAVLJE

24. 5. 2021. – 10,00 sati

SVEUČILIŠNA UTRKA – SLAVONSKA X-ICA – MEĐUNARODNI DAN SPORTA – 25. 5. 2021.

Početak utrke u 18,00 sati

Iktus - Osječka promenada

Voditelj: dr. sc. Tvrčko Galić, poslijedoktorand, Studentski zbor KIFOS-a i Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osječku Supokroviteljstvo Osječko-baranjske županije

SVEĆANA SJEDNICA FAKULTETSKOG VJEĆA – DAN KINEZIOLOŠKOG FAKULTETA OSIJEK

27. 5. 2021. 10,00 – 11,00 sati

BICIKLIJADA, STUDENTI KINEZIOLOŠKOG FAKULTETA – 28. 5. 2021.

Voditeljica: doc. dr. sc. Danijela Kuna i studenti KIFOS-a u suorganizaciji sa Županijskim savezom za sportsku rekreaciju

PIĆA KROZ POVIJEST od egipatskog piva do gusarskog ruma

Luka PEJIĆ

Učetvrtak, 29. travnja 2021. dr. sc. Dinko Župan održao je sedmo predavanje u sklopu devetog ciklusa Otvorenog četvrtka u organizaciji osječkog Filozofskog fakulteta. Predavanje naslovljeno „Pića povijest svijeta“ održano je putem Zooma. Dogadanju je nazočilo 30-ak posjetitelja koji su se nakon predavanja uključili u raspravu. Predavač je predstavio povijesni razvoj nekoliko pića - piva, vina, ruma, kave, čaja i Coca-Cole. Pritom je objasnio na koji su način navedena pića održavala društveno-politička kretanja u određenim zajednicama od staroga vijeka do 19. i 20. stoljeća. Istaknuo je važnost piva za mezopotamske civilizacije kao i činjenicu da čak i Ep o Gilgamešu spominje to alkoholno piće. Župan se osvrnuo i na proizvodnju vina u staroj Grčkoj, napomenuvši da je Grcima uzgoj vinove loze bio dvadeset puta isplativiji od uzgoja žita. Nekoliko je riječi posvetio

srednjovjekovnim alkemičarima koji su se bavili destilacijom oštih pića (aqua vitae), a objasnio je i kako je rum postao najpoznatije mornarsko piće. Rekonstruirajući širenje običaja ispijavanja kave u ranom novom vijeku, predavač je ilustrirao pojavu i važnost kavane za europsko društvo. Opisao je poveznice između popularizacije čaja i engleskog imperijalizma kao i izum Coca-Cole. Kako je naveo, tijekom Drugog svjetskog rata otvoreno je 60-ak vojnih pogona za punjenje tog gaziranog pića diljem svijeta pri čemu je posluženo oko deset milijardi boca. Po završetku predavanja povela se zanimljiva rasprava o stariim osječkim gospodarionicama kao okupljalištima radnika, viktorijanskim naklonjenostima čaju, suvremenom problemu dostupnosti pitke vode i drugim temama.

Kao sljedeće dogadjanje u sklopu programa Otvorenog četvrtka najavljen je predavanje „Informacijske potrebe oboljelih od Alzheimrove bolesti i članova njihovih obitelji“ (prof. dr. sc. Sanjica Faletar Tanacković i prof. dr. sc. Kornelija Petr Balog) koje će biti održano 27. svibnja.

PREDSTAVLJAMO SVEUČILIŠNA IZDANJA

● Izdavačka djelatnost, kojoj Sveučilište u Osijeku pridaje veliku pozornost, rezultat je neprekidnoga znanstvenog i stručnog rada sveučilišnih djelatnika. Sveučilišni udžbenici, znanstvene knji-

ge, monografije i priručnici djela su koja opsegom i kvalitetom omogućuju samostalno studiranje određenih znanstvenih cjelina i trajni su doprinos afirmaciji i razvitku Sveučilišta u Osijeku.

Makroekonomija

● Autor: prof. dr. sc.
Dula Borozan

Iz tiska je izšlo novo, 4. izmijenjeno izdanje knjige Makroekonomija autorice prof. dr. sc. Đule Borozan koje na 518 stranica, uključujući popis literature i pojmovno kazalo, opisuje kompleksnu makroekonomsku materiju. Makroekonomija nije samo teorijska disciplina koja se razvija više ili manje neovisno o stvarnosti. Naprotiv, te je živuća znanost koja pruža odgovore na ekonomski izazove koji se otvaraju i koji će se otvoriti pred suvremena gospodarstva. Tu činjenicu ova knjiga naglašava i potvrđuje. Naime ona osigurava čitateljima suvremen, holistički i sistemiziran uvid u uzroke i posljedice temeljnih makroekonomskih izazova, ali i modelski pristup u vrijednovanju učinaka makroekonomskih politike tijekom različitih razdoblja i iz perspektive različitih škola makroekonomskih znanstvenih misli.

Vrijednost knjige podjednako leži u teorijskoj prezentaciji složenih makroekonomskih pojmoveva, procesa, izazova i teorija kao i u načinima na koji se oni predstavljaju čitateljima. Naime standardno „teorijsko“ makroekonomsko gradivo upotpunjeno je brojnim i raznovrsnim primjerima, posebice iz hrvatske, a potom i iz europske odnosno svjetske ekonomske prakse. Oni gradivo aktualiziraju, problematiziraju, konfrontiraju s empirijskim iskustvima, a mnogi od njih i obogaćuju novim dimenzijama i znanstvenim pitanjima koje prekoraju granice udžbenika i granično prelaze u sferu znanstvene knjige. Kombinacija teorijskih, modelskih i empirijskih makroekonomskih saznanja koje nudi ova knjiga i način na koji ih prezentira osobito je pogodna za studente različitih obrazovnih razina, ali je ujedno i vrijedan doprinos unaprjeđenju znanja znanstvenika i svih zainteresiranih za ekonomsku zbiravanja, uključujući novinare, analitičare i kreatore makroekonomskih politika.

Citateljima je na raspolaganju, kao dodatak knjizi, i Priručnik iz makroekonomije koji na 131 stranici nudi raznovrsne zadatke za samovrjednovanje znanja te potiče na promišljanje o ekonomskoj stvarnosti i dometima makroekonomске politike.

STUDENTSKI STRIP

● Uradci studenata diplomskog sveučilišnog studija Ilustracije na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku pod mentorstvom doc. art. Dubravka Matačovića

